

(123)

LITHUANIAN
NATIONAL
NEWSPAPER

La

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXXIV Rugpiūtis – August 24, 1989 Nr.32

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Raudonas voratinklis

Provokacijos rezistencinėje veikloje

Vytautas Meškauskas

Laikams keičiantis Lietuvoje jau nebijoma paliesti rezistencijos prieš komunistinę santvarką temos, norint sąžiningai atsakyti į klausimą kodėl buvo taip, kaip buvo. Kol kas, rašytojams ir istorikams negalint prieiti prie NK VD archyvų, tik prabėgomis minimos vakariečių ir pačių sovietų žvalgybų įtakos ir atsakomybė už beviltiškas kovas.

Neseniai TIESA citavo iš išeivijoje išleistos K.K. Girniaus knygos "Partizanų kovos Lietuvoje": "Kuo labiau partizanai laukė Amerikos paramos, tuo labiau jie jautėsi begėdiškai apgauti. Kartais prasiverždavo didelė Amerikos neapykanta, lyg ji būtų atsakinga už Lietuvos ir partizanų vargus".

Dėl to reiktų pasakyti, kad viso pasaulio žvalgybos domisi įvykiais užsieniuose ir, savaime aišku, naudojami tais kurie joms gali padėti. Emi-

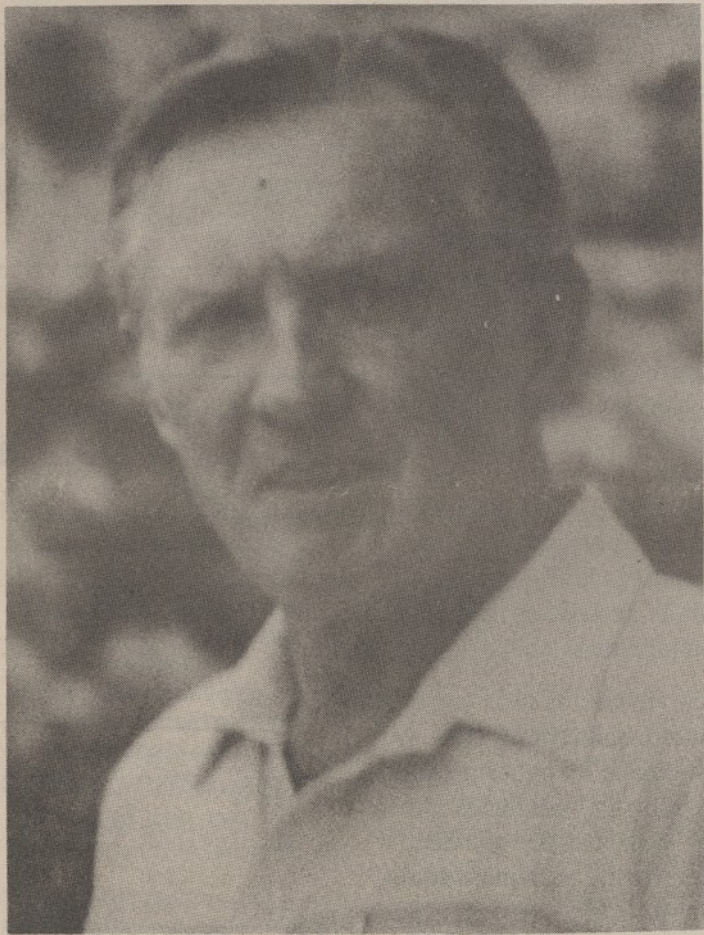
grantai buvo geras rezervas informacijai ir agentams. Jie visi nekenė bolševikų. Reikia ir atsiminti, kad vakariečių žvalgybos, nors kartais ir bendravo, tačiau veikė atskirai. Britų žvalgyba turėjo laisvesnes rankas už amerikiečių, kuriems pasiūsti savo žmogų už geležinės uždangos lėktuvu, reikėjo gauti paties prezidento 'finding', atseit – leidimą.

Apie britų žvalgybos veiklą Latvijoje įdomią knygą parašė Tom Bower THE RED WEB, kurią rugpiūčio 30 d. Londone išleis Aurum Press. Tą pačią dieną BBC TV pradės rodyti pagal ją susuktą dokumentinį filmą. Rugpiūčio 6 ir 17 d.d. ištraukas iš jos jau paskelbė londoniškas THE SUNDAY TIMES.

Apytikriai buvo manoma, kad sovietams antrą kartą okupavus Pabaltijį 1945 m. gegužės mėn., į miškus pasi-

(Nukelta į 4 psl.)

Antanas Dundzila Dirvos novelės konkurso laureatas

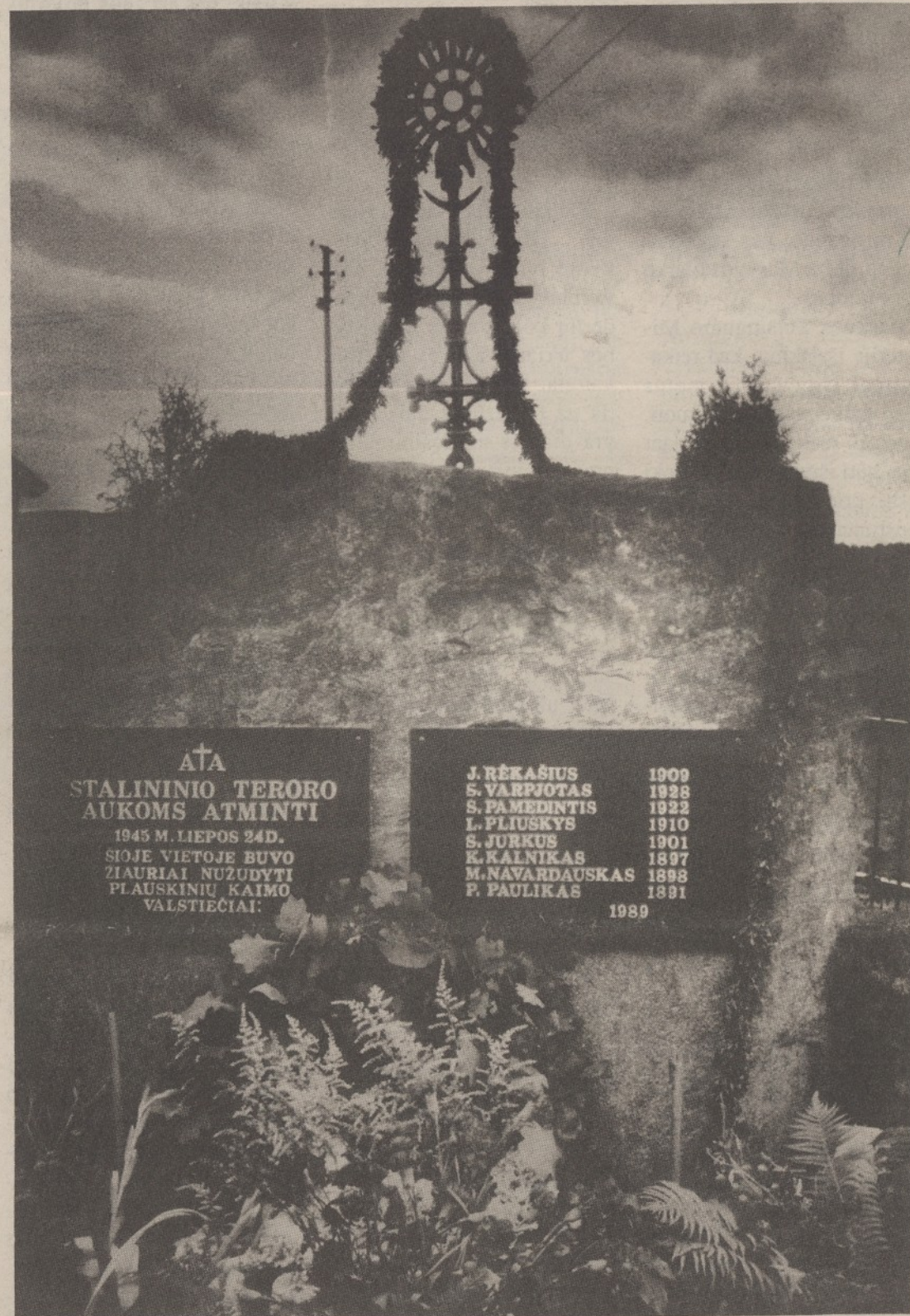

Laureatas Antanas Dundzila

Dirva jau eilę metų skelbia novelės konkursą, kurio premijos mecenatas nuo pat įsteigimo yra a.a. SIMAS KAŠELIONIS. Savo testamente, kurį tvarko Korp! Neo-Li-

thuania, S. Kašelis išrašė, kad premijos ir toliau būtų išmokamos iš jo palikimo. Premijos dydis 700 dol.

Šių metų konkurso komisija buvo sudaryta iš rašytojos

Stalino teroro aukoms atminti buvo pastatytas paminklas Plauskinių kaime, Žemaitijoje. Šioje vietoje 1943 m. liepos 24 d. buvo žiauriai nužudyti Plauskinių kaimo aštuoni valstiečiai. Algimanto Barzdžiaus nuotr.

Marijos Tūbelytės-Kuhlmanienės – pirm., Birutės Skučaitės-Sidzikauskienės ir buv. Kario redaktoriaus Zigmo Raulinaičio.

Konkursui buvo atsiųsta 12 novelių

Rugpiūčio 3 d. Dirvos novelės konkurso komisija, apsvarsčiusi 1989 m. konkursui atsiųstus rankraščius, vienbalsiai nutarė premijuoti slapyvardžiu #22102 pasirašytą novelę "Krištolas ir knygos". Atidarius vokelį paaiškėjo, kad autorius yra ANTA NAS DUNDZILA, gyv. Mc Lean, VA, kurį pirmininkė tuojau painformavo ir pasveikino.

Laureatui premiją įteiks a.a. Simo Kašelio testamentą vykdytoja, Korp! Neo-Lithuania Vyriausia Valdyba,

Dirva sveikina laureatą Antaną Dundzilą.

Paskutinę minutę...

Aleksandras Jakovlevas, Gorbaciovo patikėtinis ir pirmininkas Sovietijos Aukščiausios tarybos komisijos, kuriai pavesta išaiškinti Ribentropo-Molotovo paktą bei jo slaptus protokolus, rugpiūčio 18 d. pareiškė Pravdai, kad susitarimas tarp Hitlerio Reicho ir Sovietijos iš tikro buvęs, tačiau jis nekeičias dabartinio Pabaltijo respublikos statuso. Lietuva ir kitos dvi respublikos tapusios Sovietijos dalimis dėl visai "kitų aplinkybių".

N.Y. TIMES pranešimu, Aukščiausios Tarybos narys ir žurnalistas Vytas Tomkus pareiškė, kad toks pripažinimas nepatenkinas lietuvių. Sovietai turi pripažinti, kad Lietuva buvo okupuota ir 1940 m. rinkimai buvo apga-

vystė.

...

Po ilgų pasitarimų naujuju Lenkijos ministru pirmininku buvo paskirtas Tadeusz Mazowiecki, artimas Walesos patarėjas ir katalikų veikėjas.

Pagal ankstyvesnį susitarimą, vidaus ir krašto apsaugos ministerijos atiteks komunistams. Eina derybos dėl užsienio reikalų ministerijos. Pagal naują Lenkijos konstituciją, užsienio politikai vadovauja prezidentas, atseit Jaruzelskis, tokiu būdu užsienio reikalų ministras yra administratorius.

Ne komunisto paskyrimas premjeru sukėlė didesnę entuziazmą užsieniuose, negu pačioje Lenkijoje, kurios ekonominė padėtis yra labai bloga.

(123)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Anksvalga*

Rusų teisės Estijoje. - Svetima valiuta už derliaus perviršių. - Kompiuterių kainos. - Krizė Lenkijoje.

Sulaikymui iš Rusijos gilumos į Estiją plaukiančių atėjūnų, Estijos Aukščiausioji Taryba priėmė įstatymą, verčiantį naujai atvažiavusius per du metus išmokyti estų kalbos ir tik penkių metų išgyvenę galės balsuoti. Rusų darbininkai prieš tą paskelbė streiką. Tačiau estai nelabai nusigando, nes streikuojantieji dirba Maskvos tvarkomose įmonėse.

Maskvos Teisingumo Ministerija išaiškino, kad reikalavimai išgyventi 5 metus prieš gaunant teisę balsuoti, ir net 10 metų prieš išgyvant teisę būti išrinktam į bet kokią postą, prieštarauja Sovietijos konstitucijai.

Apie tai kalbėdamas teisingumo ministras V.J. Jakovlev aiškino, kad atskiros respublikos įstatymai negali veikti, jei jis prieštarauja sovietų konstitucijai. Tuo tarpu Pabaltijo valstybės aiški-

na, kad pas jas negali veikti sovietų įstatymai, jei jos jiems nepitaria.

Maskva taip pat aiškina, kad tokie potvarkiai, kaip Estijos, prieštarauja žmonių teisėms, kurias Sovietija dabar yra išpareigojusi gerbti.

Naujas stebuklas Sovietijoje ... Rugpiūčio 10 d. Maskvoje buvo paskelbta, kad vyriausybė jau už šių metų derlių kolchozams ir valstybės ūkiams mokės svetima valiuta, atseit, doleriais, bet tik už tą derliaus dalį, kuris yra didesnis už dešimtmečio pradžios vidurkį. Privatūs ir kooperatiniai ūkiai tos premijos negaus.

Jau birželio mėn. tai siūlydamas Aukščiausioje taryboje ekonomistas Nikolai Šmelyov aiškino, kad tai padės sutaupyti ... užsienio valiutą. Mat, už toną javų užsienyje reiktų mokėti 200 dolerių,

tuo tarpu patys sovietai bus kuklesni ir pasitenkins 75 doleriais, nes už tuos dolerius jie galės įsigyti tokių dalykų, kurių už rublius negali gauti. Žodžiu abipusė nauda.

Dabar paskelbta, kad už perviršių kviečių bus mokama 40-60 rublių užsienio valiuta, atseit panašiai kaip Šmelyov siūlė. Bus mokama ne tik už kviečius, bet ir saulėgrąžas bei kitus grūdus, iš kurių galima spausti aliejų. Visų tų produktų gamintojai gautą užsienio valiutą galės išleisti kaip jiems patiks.

Londoniškis THE ECONOMIST plačiau nušviečia kompiuterių biznį Sovietijoje. Šių metų pradžioje lankytojas iš Sovietijos už 3,500 dolerių užsienyje galėjo nusipirkti geriausią vadinamąjį personalinį kompiuterį su 'printeriu', už ką Sovietijoje galėjo gauti 90,000 rublių. Už tą sumą palyginimui galėjai nusipirkti Maskvoje butą ir vasarnamį. Pirkdavo įmonės, kurios turėjo atliekamų pinigų (beznaličnija) banko sąskaitose. Nuo balandžio mėn. tuos pinigus vartoti pirkimui buvo uždrausta.

Birželio mėn. muitas už kompiuterius buvo pakeltas iki 1,500 rublių. Pareikalavimas padidėjo pigesniems modeliams, kurie pilnai atitiko palyginti nekomplikuotus sovietų įmonių poreikius. Liepos mėn. svečias iš Sovietijos grįžęs namo galėjo parduoti 2,500 dolerių vertės kompiuterį už 45,000 rublių.

Sovietai teisingiau pasielgtų leisdami laisviau įsivežti kompiuterius. Padidėjusi pasiūla numuštų gaunamas kainas, bet sovietų biurokratija to negalėjo sugalvoti. Jai atrodo, kad jos uždavinys yra kovoti su staiga praturtėjusiais. Šį mėn. muitas buvo pakeltas iki 5,000 rublių už vieną kompiuterio sistemos dėžę. Tai tik padidins kyšių pasiūlą muitininkams.

SOLIDARUMO sąjūdžio atsisakymą remti gen. Kiszczak vyriausybę privedė prie jo atsistatydinimo. Naują vyriausybę pavesta sudaryti Valstiečių Sąjungos, kuri yra kompartijos satelitas, vadui R. Malinowski. Tai bus pirmas atsitikimas pokario istorijoje, kad vyriausybę vadinau Varšuvos bloke sudarys ne komunistas.

Iki paskutinių rinkimų valstiečių ir kitos mažos partijos, demokratų, paklusnumas komunistams buvo neabejotinas. Per rinkimus Solidaru-

■ Iš kitos pusės

To jau anksčiau laukiau. Tautinis atgimimas turi būti susijęs ir su savo istorijos geresniu prisiminimu. Stalinistai ar kitokie senosios tvarkos šalininkai ta proga turėjo griebtis argumento, kad buržuazinės Lietuvos santvarka ne tik nebuvo pavydėtina, bet pilna neteisybės ir t. t. O svarbiausia jos negalima buvo pavadinti demokratine. Jau anksčiau TIESOJE pasirodė rašinių, einančių ta kryptimi, bet liepos 21 d. tai buvo atvirai išsakyta. Kaž kokia profesorė Aldona Gaigalaitė (jos specialybė nebuvo pažymėta) ten rašo apie LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAS. Ji teisingai pastebi, kad piliečių laisvės jose pripažintos, tačiau rasta įvairių priežasčių jas suspenduoti. Pav. profesorė mini 1928 m. konstitucijos 34 str.:

"Respublikos prezidentas, ministrų kabinetui pasiūlius, galėjo tam tikroje Lietuvos teritorijos dalyje įvesti nepaprastą padėtį ir sulaukyti konstitucines piliečių teisių garantijas."

Nuo savo skaitytojų ji tačiau nuslėpė pirmą to str. dalį, kuri skelbė:

"34. Kilus karui, ginkluotam sukilimui ar kitokiems pavojingiems neramumams valstybėje, Ministrų kabinetui pasiūlius, prezidentas gali..."

Atseit, piliečių teisių suspendavimui turi būti labai rimta priežastis. Čia reikia atsiminti kokiose sąlygose gimė ir savo jaunus metus praleido Lietuvos Respublika. Kaip smarkiai ji buvo karo sunaikinta. Kas ją valdė prieš nepriklausomybės paskelbimą. Ir kas tuo laiku atsitiko Rusijoje! Sutinkant su visais, laiko padiktuotais, mūsų konstitucijų netobulumais, gyvenimas pagal jas Lietuvoje buvo nepalyginti laisvesnis ir visais atžvilgiais lengvesnis negu Sovietų Sąjungoje.

Po pirmo pasaulinio karo beveik visose iš imperijų jungo išlaisvintose valstybėse įvesta prancūziška parlamentinė santvarka nesulaukė antro karo, o po jo ir Prancūzija ją pakeitė. Tik apsidairykim aplink Lietuvą. Rusiją valdė Stalinas, Vokietiją Hitleris, Lenkija klausė Pilsudskio žodžio. Latvija su Estija irgi išivedė autoritetinius režimus. Atrodo, kad santvarkose kaip rūbuose užaina madų bangos. Prisiminus 'vadų kultus' kaimynuose, juokingai skamba Gaigalaitės toks lyg Lietuvos konstitucinės teisės pristatymas:

"Kasmet birželio 13 d. pompastiškai buvo minimi jo (Smetonos) vardadieniai."

Juos prisimenu kaip palyginti labai kuklius. Gaigalaitė taip pat prikiša, kad Smetona buvęs ne tik prezidentas, bet tautininkų vadas. Bet ar ne tas pats yra dabar po penkiasdešimt metų su Gorbačiovu? Iš viso net ir dabartinė sovietų santvarka yra toliau nutolusi nuo demokratijos negu buvo Lietuvos respublikos nepalyginti daug sunkesnės sąlygose. Nepaisant to daug kas Gorbačiovui linki pasisiekimo vien už jo pripažinimą, kad dabartinė santvarka turi būti pakeista. Kaip sunku tai padaryti, parodo faktas, kad net po penkių Gorbačiovo valdymo metų Lietuva nebuvo leidžiama atsiųsti iš užsienio knygą ar laikraštį. Leidimas juos gauti priklausė nuo valstybės paslapčių saugojimo komisijos. Nebūtų tos kliūtys, profesorė lengviau susigaudytų savo temoje, paskaičiusi prof. Konstantino Račkausko 1967 m. New Yorke išleistą "Lietuvos Konstitucinės Teisės klausimais knygą. (vm)

KORP! NEO-LITHUANIA SUVAŽIAVIMO, IVYKSTANČIO 1989 M. RUGSĖJO MĖN. 2-4 D. D., P. P. KARAIČIŲ VASARVIETĖJ "GINTARAS" UNION PIER, MICHIGAN, DARBOTVARKĖ

Rugsėjo 2 d. — šeštadienis

3:30 val. p. p. Registracija

4:00 val. p. p. Iškilmingas posėdis, suvažiavimo atidarymas

1. pirmininkės žodis
2. mirusiųjų pagerbimas
3. kol. Vytauto Abraičio paskaita
4. suvažiavimo prezidiumo sudarymas:

5:30 val. p. p. Vakarienis

7:00 val. p. p. Pirmas darbo posėdis

1. komisijų sudarymas: registracijos, nominacijų, spaudos, ir nutarimų
2. valdybos pranešimai
 - a) pirmininkės
 - b) išdininko
3. revizijos komisijos pranešimas
4. garbės teismo pranešimas
5. Korp! leidinio redakcinės kolegijos pranešimas
6. Naujosios Vilties pranešimas
7. Kultūrinio fondo pranešimas
8. diskusijos dėl pranešimų.

9:30 val. vak. Laužas.

Rugsėjo 3 d. — sekmadienis

8:30 val. ryto Vėliavos pakėlimas

9:00 val. ryto Pusryčiai

10:00 val. ryto Pamaldos

11:00 val. ryto Antras darbo posėdis

1. Korp! padalinių pranešimai
2. Rinkimai: vyr. valdybos, revizijos, garbės teismo, ir tarybos
3. Nutarimų komisijos pranešimas
4. pasiūlymai bei sumanymai
5. suvažiavimo uždarymas

1:00 val. p. p. Pietūs

5:30 val. p. p. Vakarienis

6:30 val. p. p. kol. Danos Mikužienės paskaita — "Nauja karta, nauja kalba, nauji prisitaikymai".

7:15 val. vak. Vėliavos nuleidimas

8:00 val. vak. Alutis.

Rugsėjo 4 d. — pirmadienis

9:00 val. ryto Pusryčiai.

mas laimėjo 99 vietas iš 100 senate. Seime Solidarumui buvo garantuota 161 vieta iš 460. Komunistai ten turi 173 vietas, valstiečiai 76, demokratų 27 ir įvairios krikščionių grupės 23.

Buvo manoma, kad tos smulkesnės partijos bus komunistų kontrolėje. Paaiškėjus, kad jos gali sudaryti daugumą su Solidarumu, be komunistų, jos pradėjo svyruoti. Kurį laiką atrodė, kad naujoje vyriausybėje ministro pirmininko postas atiteks SOLIDARUMUI, užsienių reikalų ministro postas valstiečiams, o raktinės krašto apsaugos ir vidaus reikalų ministerijos komunistams.

Sovietijos spauda pradėjo kaltinti Solidarumo vadą Walesą krašto vienybės ardymu. Sovietų ambasadorius Broikov kalbėjosi su valstiečių ir demokratų partijos vadais. Atrodo, kad jis išpėjo nedalyvauti vyriausybėje, kuriai vadovautų Solidarumas. Tai privedė prie min. pirm. posto atiteko valstiečių vadui. Maskvos PRVADA pareiškė pageidavimą, kad naujojoje Lenkijos vyriausybėje daly-

vautų visos partijos.

Bulgarijai pradėjus persekioti turkų mažumą, apie 400 tūkstančių Bulgarijos turkų jau pabėgo į Turkiją, kurios vyriausybei sudaro nemažą jų apgyvendinimo problemą.

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

PRINTING CUTTER OPERATOR

2nd shift

Must have experience in programmable cutter, and experience in cutting jobs for quality commercial work. 10% night differential paid for 2nd shift.

Competitive wage and excellent benefits offered.

Please respond to:

IMPERIAL LITHO-GRAPHIC

P.O. Box 1600

Phoenix, Arizona 85001

EOE

(26-32)

WANTED EXPERIENCED
TIG & MIG WELDERS

&
ALUMINUM WELDERS

For 1st & 2nd Shift

Steady work for qualified help salary commensurate with experience. Benefits after 90 days.

MAJESTIC METAL FABRICATING

138 N. Groesbeck St.

Mount Clemens, MI 48043

(28-37)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP.O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103

TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$25.00 • Single copy 60 cents.

Prenumerata metams \$25.00, pusei metų \$15.00 • Atskiro numerio kaina 60 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Laisvę pavergtom tautom!

Lietuvoje, kaip praneša Lietuvos Informacijos Centras, planuojama plačiai paminėti Molotovo-Ribbentropo pakto penkiasdešimtmetį.

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis kviečia Lietuvos žmones rugpiūčio 23 d. vakarą į Vilniaus-Rygos-Tallinno plentą, kur praves "Baltijos kelio" akciją. Ten dalyviai susijungs rankomis, sudarydami gyvą grandinę per Lietuvą, Latviją ir Estiją, su broliais latviais ir estais.

Skleidžiamuose "Baltijos kelio" atsišaukimuose rašoma, kad "ta gyvųjų siena mes primename visam pasauliui, susitaikiusiam su trijų suverenių valstybių žūtimi, kad trys tautos gyvos -- ne tik gyvos, bet ir pasiryžusios pačios lemti savo likimą. Atvykime į tą plentą, kuris užsienio žemėlapiuose vadinasi Europos 12-ja magistrale. Įsijungę į šią gyvą sieną suprasisime, kaip daug mūsų ir kokie vieningi! Nors kalbame skirtingomis kalbomis, bet gyvename prie vienos jūros ir mus vienyja bendra ateitis, kurios turime būti verti".

"Baltijos kelią" pradės statyti nuo Gedimino kalno, tęs pro Laisvės statulą Rygoje ir užbaigs prie Tompea bokšto Tallinne. Kad nebūtų sutrigdytas eismas, žmonėms nurodoma stovėti dešinės pusės šaligatviuose ar keliakelčiuose. Kas 4 km. veiks koordinaciniai postai.

Į akciją kviečia įsijungti visi, ypatingai vaikų ir jaunimo organizacijas, o svarbiausioje Lietuvos aiškėje prie Arkikatedros-bazilikos, kviečia į gyvą sieną stoti tremtinius ir ant Žaliojo tilto rankomis susijungti su Vilniaus jaunimo atstovais. Net Lietuvos komjaunimo centro komitetas kviečia savo organizacijos narius įsijungti į šią akciją.

Rugpiūčio 23 d. 10 val. ryto Vilniuje, Mokslo Akademijos salėje įvyks iškilminga Sąjūdžio Seimo sesijos dalis, kurioje ruošiamasi priimti "Kreipimąsi į Lietuvą".

Taip pat numatyta užbaigti peticijos vąją, kuri pradėjo

Lietuvos Laisvės Lyga, o vėliau suaktyvino Sąjūdis. Peticija reikalauja paskelbti Molotovo-Ribbentropo pakto slaptuosius protokolus negaliojančiais ir išvesti okupacinę kariuomenę iš Lietuvos. Lig šiol surinkta apie 1,27 milijonai parašų, t.y. apie 70% rinkėjų. Ši koordinuota įvairių politinių judėjimų akcija iššaukė neigiamą okupuotos Lietuvos vadovybės reakciją. Buvo ir tokių nemalonių atvejų, kad surinktus parašus sunaikino.

Demokratinė Sąjunga irgi reikalauja laisvės pavergtom tautom.

Prieš 50 metų, sakoma atsišaukime, 1939 m. rugpiūčio 23 d.ieną įvyko vienas iš didžiausių nusikaltimų žmonijos istorijoje: fašistinė Vokietija ir Tarybų Sąjunga pasirašė sutartį dėl Europos padalijimo -- Molotovo-Ribbentropo pakta, -- įtraukusį žmonių į Antrąjį Pasaulinį karą. Kolonijinių TSRS grobiu tapo Estija, Latvija ir Lietuva, Vakarų Ukraina, Vakarų Baltarusija, Besarabija ir Suomijos dalis.

Šiomis liūdnomis metinėmis nulenksime galvas prieš partizanų atminimus nelygijoje kovoje iki galo gynusių savo Tautų Nepriklausomybę nuo tarybinių okupantų. Okupacija ir tautos pavergimas -- planingas totalitarinės imperijos vystymosi etapas, pagrindinė savo egzistavimo sąlyga matančios įvedant pasaulinį valdymą.

Totalitarinės valstybinės santvarkos pagrindas -- tautų pavergimas, suvereniteto ir nacionalinės savasties sunaikinimas, jų pavertimas pasyviais valdymo objektais.

Neišvengiama jo pasekmė -- nacionalinės sąmonės griovimas, tautų savojo "Aš" praradimas, dvasinių šaknų netekimas, kultūros ir kalbos degradacija, visų visuomeninių ir dvasinių gyvenimo sferų unifikacija.

Dabartiniai TSRS vadovai forsuoja imperinės valstybės pertvarką, siekdami išsaugoti ir tobulinti ją, perduodant dalį centrinio aparato funkcijų

Geležinei uždangai kiek praplyšus, kaip iš gausybės rago pasipylė įvairūs meno kolektyvai. Mūsų scenose dominuoja svečiai iš Lietuvos su skudučiais ir rageliais. Tai labai gražu ir ašaras išspaudžia. Bet jie neturi mūsų dėmesio nutraukti ir nuo kitų dalykų, kurie gal net daugiau yra svarbūs. Dar niekuomet laisvė nebuvo iškovota vien tik su skudučiais.

Nuo ateinančių metų pradžios, Lietuva gauna dalinį ekonominį savistovumą. Jo sėkmingumas priklausys nuo to, kiek patys lietuviai bus tam pasirengę, kiek jie patys jausis laisvi ir savistovūs, o nesižvalgys į Maskvą. Persitvarkymo Sąjūdis prasidėjo akademikų tarpe, išsivystė jų eilėse, kol paplito po visą tautą. Ir dabar akademikai yra jo priekinėse eilėse. Neseniai Amerikoje lankęsis

periferinei nomenklatūrai. Užsidėję taikos nešėjų kaukę, valdantys sluoksniai tuo pat metu kiršina tarpusavy tautas, vykdydami imperinę politiką "skaldyk ir valdyk".

Užkurdami tarpnacionalinius ir socialinius konfliktus, ir tuo pat metu mėtydami išmaldą "respublikinio ekonominio savarankiškumo" formoje, režimas skuba baigti įstatymo leidimo pagrindu "Naujos federacijos" apiforminimą -- naujo tautų kalėjimo.

Įstatymas dėl "respublikinės ūkiskaitos" Pabaltijoje ir po jo seka 'sutartis' tarp Pabaltijo partokratijų ir TSRS, savo esme reiškiantį 'savanorišką' ir 'įstatymišką' okupuotų valstybių įstojimą į totalitarinę imperiją, -- pakeis savo istorinį vaidmenį atlikusį Molotovo-Ribbentropo pakta, po ko režimas galės iškilmingai paskelbti apie 'istorinės tiesos pergalę'. Kam kalbėti apie Molotovo-Ribbentropo pakto naikinimą, jeigu išliks tai, dėl ko jis buvo pasirašytas -- Pabaltijo valstybių okupacija ir aneksija? Režimas pasiruošęs nuolaidžiauti, keisti kolonijos diktato formas, kad tik išsaugoti neliečiamą pačią imperiją.

Neįmanoma išlaisvinti nuo nacionalinės vergovės, neišlaisvinant nuo politinės vergovės. Dabar, po Sumgalto, Tbilisio, Ferganos, mums visiems atėjo laikas įsisąmoninti, kad negalima kovoti su blogiu, nekovoiant su jo priežastimi -- nusikalstama totalitarine sistema. Ir kol ji nebus panaikinta, tai -- bet kokios demokratinės revoliucijos rezultate, -- naujos piktadarybės neišvengiamos.

(LIC)

Dėmesio ne vien skudučiams!**Juozas Žygas**

Vaišnora, Lietuvos lygos veikėjas, savo pasikalbėjime pareiškė, kad neužtenka remti tik "Armoniką", -- reikia remti ir Lietuvos mokslo žmones.

Okupuotos Lietuvos menininkai ir sportininkai, palyginamai gana plačiai pakeliamai. Visai kitas reikalas yra griežtųjų mokslų atstovams. Jie dar tebuvo lyg narve uždaryti. Beveik visi atvažiuojantieji yra apsirūpinę vizitinėmis kortelėmis. Dabar vartau tas korteles ir skaitau jų įvairius titulus. Tai vis muzikologai, menotyrininkai, literatūrologai, žurnalistai, vienas net tariamas 'ministeris'. Tačiau tarp jų nerandu elektronikos bei kompiuterių specialistų, ar ekonomistų. O, rodos, ir jų Lietuvoje esama. Be jų negalėtų būti jokio ekonominio savistovumo. Gal juos sunkiau teisleido, arba jie nebuvo kviečiami.

Dabar susidarė sąlygos ir jiems pas mus atvažiuoti. Šeštasis Mokslo ir kūrybos simpoziumas, kuris yra rengiamas lapkričio mėn. 22-26 d. Chicagoje, susilauks gausų jų būrį. Didelė jų dalis yra vadovaujančiose pozicijose Lietuvos mokslo, technologijos bei kultūros gyvenime. Jie kai kuriose srityse yra gerokai pažengę teorijoje. Ir mūsų akademikams išgirsti juos ir pasikalbėti, bus abipusiai naudinga. O jiems atsivers nauji horizontai ir galimybė susipažinti su vakarų pasaulio technologija ir jo laimėjimais. Galės akivaizdžiai pamatyti, ką gali atsiekti laisvas ir kūrybiniai nevaržomas žmogus. Tai gali juos paskatinti ir patiems daugiau laisvės siekti. Ir mes turime prie to prisidėti, kad geležinė uždanga greičiau pradingtų. Geriausias būdas ją griauti, tai tarpusavy bendravimas. Bendravimas ne su okupantu, bet su atgimstančia tauta.

Tas jų beveik masinis atvažiavimas yra labai malonus, bet ant rengėjų pečių krenta didelė atsakomybė ir finansinė našta. Jie beveik visi turi universiteto ar įvairių institutų komandiruotes, tad čia rengėjams problemos nebus.

Santykiuose su okupuotu kraštu yra vis nenumatytų eįmų. Yra pakeistos taisyklės važiuojantiems iš Lietuvos į vakarus. Dabar už rublius tegauna bilieta, tik iki New Yorko. O nuo New Yorko -- jau rengėjų rūpestis. Taip pat visiems reikia ir sveikatos apdraudą paimti. O, kur dar kitos smulkios išlaidos. Tokiu būdu, kiekvieno atvykstančio priėmimas pareikalauja mažiausiai 500 dol., neskaitant nakvynės ir maisto. Čia rengėjai ir kreipiasi į

visuomenę, ypač mūsų akademikus ir įvairius profesionalus, šį reikalą stipriau paremti. Mūsų akademikai turėtų pasirūpinti priėmimu sau artimų sričių svečių, atvykstančių iš Vilniaus. Nereikia darytis į kitus, o visiems įsijungti ir bendrai vežimą vežti. Simpoziumas yra visos išeivijos bendrinis renginys, tad prie jo sėkmingumo visi turėtų prisidėti.

Mokslo ir kūrybos simpoziumas yra žymiausias šių metų kultūrinis renginys. Jame dalyvaus prelegentai iš JAV, Kanados, Lietuvos, Australijos ir Lenkijos. Atvykstantieji iš Lietuvos turės progos betarpiškai pabendrauti ir susipažinti su vakarietiškais metodais ir idėjomis. Dabartiniu tautinio atgimimo metu, labai svarbu turėti kontaktus ir jų akiratį praplėsti. Didelė jų dalis yra atgimimo priekinėse eilėse, tad nuo jų priklausys ir tolimesnė laisvėjimo raida.

Išeivija turi parodyti lietuvišką vaišingumą ir juos nuodirdžiai priimti. Ten ir čia, mes esame ta pati tauta! Visais simpoziumo klausimais rašyti: L. Maskaliūnas, 6 Brook Lane, Palos Park, IL. 60464.

**KUN. A. LIPNIŪNAS
IR INŽ. A ŠAPALAS
GRĮŽTA NAMO ...**

Rugpiūčio 24 d. šešių asmenų delegacija išvyko iš Panevėžio į Pucką, Lenkijoje, par sivežti a.a. kun. Alfonso Lipniūno ir a.a. chemijos inž. Antano Šapalo palaikus. Abu žymūs visuomenininkai, padarę didelį įnašą į besikuriančias jaunimo organizacijas -- ateitininkų, pavasarininkų, angelaičių, -- buvo nacių aukos Stutthof lageryje ir palaidoti šalia vienas kito Pucko kapinėse. (LIC)

**NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ****WORKING
FOREMAN**

Die cast aluminum. Need a person with 3 yrs. of direct high pressure die cast supervision. the successful candidate will be involved in problem solving and all phases of production. Maintenance and/or tooling background a plus.

Send resume to:

EDGERTON METAL PRODUCTS
218 E. Bement
Edgerton, OH 43517

(26-32)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES 3-11 and 11-7 shift. Also day light shift every other weekend. Geriatric experienced preferred but not necessary. Good starting salary. LADIES G.A.R. HOME 2622 Woodstock Ave. PITTSBURGH, PA. 15221 412-271-1316

(28-34)

Raudonasis voratinklis...

(Atkelta iš 1 psl.)

traukė apie 60,000 ginkluotų rezistentų. Sovietų santykiai su vakariečiais buvo labai blogi, o netrukus virto šaltuoju karu. Visa tai reikalavo žinių iš hermetiškai uždaryto sovietų pasaulio.

Britų Secret Intelligence Service, žinoma kaip MI6, tam jau turėjo pasiruošusių žmonių. Jos pareigūnas Sandy McKibbin, pats gimęs Rusijoje ir savo akimis matęs bolševikų revoliuciją, dar prieš karą dirbo Estijos miškų pramonėje ir britų žvalgybai. 1943 m. jis buvo pasiųstas į Švediją rinkti žinių ir parinkti agentus iš ten atsiradusių pabėgėlių iš Pabaltijo. Britai norėjo žinoti, kaip vokiečiams sekasi jų okupuotose kraštuose.

Vokiečiams karą pralaimėjus, dar įdomesnė pasidarė sovietų veikla. Užverbuoti ir apmokėti būsimieji agentai į Latvijos pakraščius buvo gabenami buv. vokiečių mažo karo laivu S208, kuris oficialiai po karo priklausė British Fisheries Protection Service. Jis ir naciams valdant ėjo panašias pareigas – plukdė vokiečių agentus į sovietų naujai okupuotus kraštus iki jų kapituliacijos.

1945 m. lapkritį McKibbin pasiuntė keturis savo pirmus agntus – visus latvius. Ju vadė Artur Arnitis per radiją raportavo apie savo atvykimą tačiau netrukus buvo suimtas.

Arnitį tardė NKVD majoras Lukasevics, vokiečių okupacijos metu pats dirbęs kaip sovietinių partizanų radijo operatorius. Majoras užaliarė Maskvą: britai kažką ruošia. Maskva nutarė pakartoti savo operaciją, pravestą dar Lenino laikais. Tada Čeka infiltravo slapta monarchistų organizaciją, kuri šaukėsi užsienio valstybių ir rusų emigrantų pagalbos perversmui prieš bolševikus. Ji

taip įtikinančiai veikė, kad net legendarinis britų šnipas Sam Reilly nutarė pats nuvykti į Maskvą apsižiūrėti. Jis manė, kad tada jau pradėjęs valdyti Stalinas jį išleis atgal, nenorėdamas išduoti tos organizacijos tikrosios paskirties. Jei jis negrįš – aišku, kad organizacija yra sovietų infiltruota. Iš tikro Reilly iš Suomijos į Sovietiją jau buvo pervestas sovietų agentų. Jis net galų gale pats pasisiūlė bendrauti su sovietais, tačiau buvo sušaudytas, išpildant dar 1918 m. mirties sprendimą už akių, dėl veiklos rusų revoliucijos metu!

Su Maskvos žinia, maj. Lukasevics užverbavo Rygos belaisvių stovykloje August Bergmanis, tarnavusį vokiečių daliniuose. 1946 m. kovo mėn. Bergmanis pradėjo siųsti radijo signalus, patirtus iš Arničio. Britai pasiuntė du agentus sužinoti, kas iš tikro atsitiko su Arničiu. Jie nustatė, kad Bergmanis yra patikimas.

1947 m. sovietai užverbavo tūlą Vivuds Sveics. Jis jau dirbo latvių pogrindyje, bet ten nesijautė laimingas, nes kiti pogrindžio dalyviai šnairavo dėl jo praeities. Jis kolaboravo su vokiečiais, šaudė žydus. Suimtas, sutiko bendrauti su sovietais.

Sveics atsirado Švedijoje, 1948 m. spalio 11 d. aiškina masis, kad jis yra pabėgėlis. MI6 oraganizavo naują siuntą į Latviją ir savaime aišku atkreipė dėmesį į Sveics. Po ilgų įkalbinėjimų jis sutiko. 1949 m. iš S208 laivo jis išsikėlė su penkiais bendrais į Latvijos krantą. Ten jam pavyko nuo jų pasišalinti ir uža-liarmuoti miliciją. Per susišaudymą du buvo užmušti, kitai trys greitai suimti ir likviduoti. Londonas susirūpino, tačiau džiaugėsi, kad bent Sveics liko gyvas ir siuntė savo pranešimus. O tai buvo

KAUNO AIDAS, 1989, LIEPOS 20

Algimanto Barzdžiaus nuotr.

LIETUVOS ANTIGONĖ

Esu ne rasistas ir ne nacistas. Ne prokuroras ir ne teisėjas. Nes ne mūsų teisė telsti šioje žemėje...

Tačiau klaikiai nejauku, kai Lietuvos miestuose ir kaimuose kartu gyvena aršios praeities būdeliai ir kankiniai. Vienoje laiptinėje, viename name...

Gerali blogai, kad esame ne aiškiaregiai. Kaip pasijustum, tarkim autobuse, sėdįs su sėdintu ar lietuvybės, žmogiškumo naikintoju?

Viename pakaunės kaime gyvena daugelio nekaltų žmonių žudikas sribas, o gretimai – pasmerktųjų sielių gelbetoja. Apie nusikaltėlių nežinantį bausmės skonio, šį kartą nekalbėsiau. Per daug didelė jėga saugo jo ramybę. Vertčiau apie gerumą. Neeilini, nekasdienišką, klasišką. Galima sakyti, apie lietuvišką Antigonę.

Marcelė Mačiukienė jau į aštuntą dešimtį pradėdanti kopti moteris. Klausiu, kiek pensijos gaunanti?

— Trylika rublių.

— ?

— Rankos gelbsti. Daržą turiu. O ir dar — tuoj parodysiu... — Marcelė iš sekcijos stalčiaus ištraukia margų rietimų glėbį, — va, audžiū. Nuo keturiolikos metų duonėlį pelnau. Tėvelis anksti pasimirė. Reikėjo kažkąp verstis. Vargas visko išmokė.

Tačiau aš Marcelės namuose neatsitiktinai. Seniai ruošiausi aplankyti. Mat tokių dalykų būvau prisiklausęs, jog šiai moteriai jaučiau kažką daugiau nei paprastą pareigą.

— Ar jums nebuvo baisu tokiu žiauriu pokario metu gelbėti ne tik gyvus partizanus, bet ir jų lavonus?

— Baimės niekados nežinojau. Tad ir tąsyk... kaip negelbėsiu, su kuriais kartu užaugai, talkose dainą traukei.

— Bet jūs vistiek nepaprastai rizikavot.

— Negalvojom apie tai. 1946 metų rudenį, po bulviakasio sribai nušovė partizaną Kazimierą Rinkevičių. Pakasė sribai jį šalia kirkės, prie NKVD būstinės. Vos keletą kastuvų užpylė vyrioko atliui. Mes, trys seserys ir brolis, sumanėme jį katalikiškai palaidoti, su pagarba. Juk ne šunelis — Dievo vaikas. Parsigabenimui tinkamo oro laukėme. Jei vėjas nuo kirkės pusės — negali eit. Išgirs, užuos kaip maitai. Dėl to, pradžia su vytele pasizenklinau nabašniko užkasimo vietą. Gražų sekmdienį, pajutę tinkamą vėją, iškiutinom naktį keturiose į Carliavą. Susijuvom paklodę, perkisom kartį — neštuvai ir gatavi. Išsikasėm mėnesioj vargšėlį ir nešam pasikeisdami link savo namų. Parsigabenę, užka-

sėm Kazimierėlį bulvėmis, paslėpėme puo pikto akies. Tegu aprimsta kaimas. Lauksime progos į kapines pervežti. Sulaukėme. Kapuose duobė iškasta. Atsivežėme Kazimierėlio mamą. Paprašėme jos neverkti. Neduok Dieve, išgirs kam nereikia. Tada pamačiau kaip motinos verkia ir rauda be balse.

Taip su seselėm ir broliuku palaidojom dar vienuolika miško brolių, kurie gulėjo išniekinti miestelio aikštėje, prūskapių patvorėje, ariamų laukų dirvoje...

Garbingai laidojom vyrus. Su tautinėm vėliavom. Pripilam prie kapo geltono smėliuko, šalia paklojam žalią vėliną, plytą raudoną paskaldom...

Cia dar ne visi Marcelės nuopelnai. Vingiuotas, erškėčiuotas jos gyvenimo kelias. 1947, Ji, vienut vienutėlė važiavo į Uchtą, Troicką, Pečiorską ir dar du šimtus kilometrų pėsčia per taigą, gelbėti iš lagerių nelaisvės gimtojo krašto vaikus... Po dvejų metų pati pateko į Sibiro platybes. Bet apie tai gal kitą kartą ir šiek tiek plačiau. Lenkiu galvą prieš audėjęlę Marcelę Mačiukienę. O tu rietimų margumas, tu rietimų ilgumas. Užtekų visų tremtinių takams iškloti, grįžtančių į Lietuvą, tėvėlių žemę.

Valentinas MARKEVIČIUS

labai svarbu, nes naujai paskirtas MI6 Šiaurės Rajono viršininkas Harry Carr gavo paties užs. reikalų ministerio Ernest Bevon Leidimą agre-

syviai ieškoti žinių iš Sovietijos, nes toji jau turėjo atominę bombą.

Buvo užverbuoti du nauji agentai Vitolds Berkis 31 m. ir Andrei Galdins 32 m. — pirmasis tamavęs SS, antras šaukė nacių aukas. 1949 m. spalio pabaigoje jie buvo išlaipinti netoli Ventspilės, kur turėjo kontaktuoti pastorių Valdis Amols, ką ir padarė. Porą mėnesių anksčiau tą pastorių jau vizitavo Sveics ir prigrąsino pas jį atvykusius agentus pasiųsti į Rygą, kur juos 'globos' A. Bergmans. Ten atvykę tie du vis dar nesu-prato, kad jau pateko į sovietų voratinklį.

Lukasevics apie tai pranešė savo viršininkui gen. Veveris. Atsiųsti agentai pasisakė, kad jų uždavinys yra kontaktuoti partizanus. Bet tuo laiku partizanų Latvijoje jau nebuvo likę. Už tat Veveris, su Maskvos palaiminimu, nutarė sudaryti grupę, vadovaujant pulk. Janis Budolis, kuri vaidintų ... partizanus. Jiems

buvo ruošiami apkasai miške.

Tai užėmė nemažai laiko, per kurį Berkis per radiją ir laiškais informavo britus, kad turi nemažai problemų, bet galų gale vis tiek susisieks su partizanais. Pagaliau gegužės 2 d. Berkis ir Galdins buvo suvesti su šešiais 'partizanais', gyvenančiais miškų glūdumoje. Čia Berkis apmokė radijo operatoriaus amato tūlą Kazimirs Kipurs. Tas buvo įrašytas kaip britų agentas, į kurio sąskaitą Londono banke buvo įnešama po 20 sv. sterlingų kas mėnesį. Iš tikro jis to amato buvo išmokęs sovietų saugume.

Plauskinių kaime šventinamas paminklas, pastatytas Stalino aukoms atminti.

Algimanto Barzdžiaus nuotr.

Plastics

MOLDERS

Progressive, rapidly expanding container company is seeking candidates for the position of Injection Molder. The ideal candidate will have experience in all facets of mold assembly and disassembly. Previous experience working with Windsor, Van Dorn and Husky machines a definite plus. We offer a competitive salary and excellent benefit package. To be considered, please send resume to: CARDINAL PACKAGING INC. 1275 Ethan Avenue Streetsboro, Ohio 44241 Attn: Jim Buza

KŪRYBA IR MOKSLAS

GINTAUTAS GAVĖNAVIČIUS

Dievdirbių ipėdinis

Marija Purvinienė ir Martynas Purvinas

Motina gamta ar pats visagalis kartais lyg mėgsta papokštauti, suteikdami į šį pasaulį ateinantiems visokių gabumų – kartais visai netinkamų tam laikmečiui ir kraštui, kartais ir labai pravarčių. Taip laimingai su tautiniu atgimimu sovietinėje Lietuvoje sutapo labai savotiška Gintauto Gavėnavičiaus kūryba, vis plačiau garsėjanti Lietuvoje bei išeivijoje.

Šį dar neseną vyrą paprastai vadina skulptoriumi, nors tasai nenaudoja nei medžio, nei akmens, metalo ar kitų įprastų medžiagų. Savo išpūdingus kūrinius G. Gavėnavičius suriša ir susuka iš sausos augalijos: javų šiaudų, linų stiebelių, visokių žolių, gėlių žiedų ar medžių lapų. Tad jau pati jo darbų technologija itin savita mūsų moderniam pasaulyje – savo archaiškumu ji mena biblijinius laikus ar pagoniškąją Lietuvą. Svetur atsidurusiam lietuviui dviasią turėtų sušildyti ir senajai tėvynei taip būdingos medžiagos, regimasis tų skulptūrų trapumas bei kuklumas. Tokios iliustracijos neperteikia tikro tų darbų vaizdo – tik žmogaus akį glosto subtilūs sausų žolių atspalviai. Tie darbai ištis dvelkia Lietuvos žeme – ilgai dar išdžiūvusi augalija skleidžia tėviškės pievų ir miškų kvapus.

Šiandien net ir tėvynėje egzotiškai atrodanti G. Gavėnavičiaus kūryba tikrumoje yra labai lietuviška, senas tautodailės tradicijas tęsianti. Senesni išeiviai gal dar pamena vaikystės žaidimus su sausų

žolių lėlikėmis. Neretą pirkią senovės Lietuvoje puošdavo dailieji šiaudų "sodai" ar kiti dirbiniai iš sausų augalų. Deja, trapi medžiaga neilgai tegyvuodavo, neperdaug tokių dalykų ir muziejai išsaugojo.

Tiesa, sovietinėje Lietuvoje tebegyvuoja komercinė tautodailės imitacija, gaminant visokius suvenyrus turistams – tame tarpe ir šiaudines skrybėles ar kitokius dirbinius pardavimui.

Tačiau G. Gavėnavičius nuėjo kitu keliu, visai naują senojo meno atmainą sukurdamas. Išties dešimtmetį tobulinęs savo technologiją, pajutęs didžiules tų archaiškų ir lyg neišvaizdžių medžiagų galimybes, jis neapsiribojo senų pavyzdžių kartojimu, o sukūrė visai naują kryptį. Išties slėpiningą pasaulį sudaro jo didžiosios skulptūros, sudėtingos figūrų kompozicijos, vaizduojančios pagoniškosios mitologijos personažus ar krikščionybės simbolius bei šventenybes. Taip G. Gavėnavičius tapo savotišku senųjų Lietuvos dievdirbių ipėdiniu.

Turtingosios Baltų kultūros tradicijos vėliau Krikščionybės rūbais vilkosi. Savaip aktualiomis jos tapo XX amžiuje, atgimimo metais ar jų priešaušryje ieškant savo tautos šaknų – kartais mėgėjiškai, kartais ir talentingai. Visai tai Lietuvoje vis labiau laikoma gaiviu šaltiniu tautinei savimonei atgauti. Tie ieškėjimai savaip ruseno dar iki Perestroikos – Sąjūdžio – At-

gimimo dienų, lyg iš pagrindžio ardydami pragaištingąją oficialią ir vienintelę leidžiamą mąstymo bei pasaulėjautos kryptį.

Ta vienakryptė (monistinė) nuostata ypač pavojainga buvo mažai Lietuvos tautai, skęstančioje vadinamame 'internacionaliniame' liūne. Kita vertus, nūdienėje kosmo politinėje epochoje ir pasauliui svarbūs tampa kiekvienos nedidelės tautelės savimonės atsiekimai, kaip kad saviti, – gal ir unikalūs, – gerai pasauliniame kultūros genofonde. Ta prasme ir įdomi G. Gavėnavičiaus kūryba, menininko talento, jo turtingos vaizduotės ir įvaldyto meistriškumo dėka siejanti mūsų pasaulį su baltiškąja senove ir krikščioniškąja praeitimi.

G. Gavėnavičius per savo darbo metus sukūrė ištisus pulkus paukščių – tai didžiulių, skriejančių išplėtais sparnais, tai mažytėlaičių, aptūpusių jo gražiuosius 'sodus'. Anot menininko, jie laimė atneša, skleidžia lietuvišką jaukumą ir šilumą. Žinovai ir gausėjantis G. Gavėnavičiaus gerbėjų būrys kasmet laukia Lietuvoje rengiamų mugių, į kurias meistras atveža paroduoti savo paukštelius ir verbų. Pastarosios irgi labai originalios – savaip sukomponuotos, naujais motyvais praturtintos.

Tokius jo darbus dar galima būtų apibūdinti kaip gaubaus 'liaudies meistro' (pagal sovietinės Lietuvos terminiją) kūrybą. Tuos rėmus jis

MIŠKŲ DEIVĖ MEDEINA

G. Gavėnavičius

toli pranoko ėmęs kurti didžiulias figūras ir ištisus jų derinius, tokius išpūdingus savo išraiška ir unikalūs atlikimo technika. Vien paskutinių metų darbus pamačius, galima pranašauti G. Gavėnavičiaus kūrybai garsią ateitį. Matyt, kada nors tie, dar mažai kieno regėti, darbai bus pavadinti 'nauju etapu lietuvių tautodailėje', susilauks dailėtyrininkų, spaudos ir plačiosios visuomenės dėmesio. Deja, iki šiol tokios moralinės paramos labai stigo menininkui talentams atšiaurioje sovietinėje Lietuvoje.

Visais laikais savotiškesni menininkai sunkiai versdavosi, kol sulaukdavo pripažinimo. Dar blogesnis likimas jų laukdavo totalinėse valstybėse, gniuždančiose režimų priešininkus ar abejojančius. Todėl ir sovietinėje Lietuvoje G. Gavėnavičius tegalėjo žymiau pasireikšti perestroikos metais, kai kiek atsileido bolševikinės spaudos varžtai. Nesunku nuspėti, kas jo būtų laukę dar prieš kelerius metus, jei tada būtų atsiradę ir akyliems santvarkos sergėtojams užkliuvę jo darbai mitologinėmis ir reli-

ginėmis temomis. Laimė, kad laikams pasikeitus jau mažesnė galimybė būti apkalintam baisiausiom nuodėmėm – nukrypimais nuo "socialistinio realizmo" dogmų, partijos skelbtų lozungų ignoravimu, nesilaikymu oficialiai komercinei tautodailėi nubrėžtų rėmų. Šiandien jau ir laisvėjančios Lietuvos spaudoje paminimi atvejai, kai kitaminčius paversdavo politiniais nusikaltėliais, kai vienu baisiausiu būdavo kaltinimas "nacionalizmu" – t.y. per didelė meile savo tautos praečiai ir kultūrai. Dar sunkiau pakeliamu dalyku buvo bendra reglamentacijos atmosfera, bet kokių išsišokimų naikinimas, visuotinis žmonių protų ir dvasios standartizavimas, vidutiniškumo ir ribotumo skatinimas.

Vienu iš baisiausių bolševizmo laimėjimų Lietuvoje buvo daugybės žmonių sąmonės užkrėtimas savais lozungais, žemiausių minios instinktų išlaisvinimas. Taip galop su 'netarybiniais' – nestandartiškai mąstančiais žmonėmis ėmė uoliai kovoti nevienatitinkamų įstaigų funkcionie-

(Nukelta į 6 psl.)

PAUKŠČIAI

G. Gavėnavičius

Lietuvoje...

• VIII.6 d., Vilnius. Respublikinėje spaudoje paskelbtas pilietybės įstatymo projektas.

• VIII.10 d. Vilniuje, Katedros aiškėje, susikaupimo ir tylos minute buvo pagerbti sovietinėje armijoje žuvusių Lietuvos vaikų atminimas. Dalyvavo apie 100 žmonių. Buvo iškeltos lentelės su žuvusių pavardėmis.

• VIII.10 18 val. Vilniuje, Kalnų parke įvyko "Jedinstvos" (rusų tautinis frontas) mitingas. Kalbėjusieji pasiskaitė prieš Respublikos valdžios vedamą politiką, skelbė ją nacionalistine ir antitarybine. Iškelti šie reikalavimai: rusų kalbą paskelbti tarpnacionalinę, Respublikos parlamentą organizuoti iš dviejų palatų, vieną iš jų nacionalinę; peržiūrėti pilietybės įstatymo projektą; aukštosiose mokyklose įkurti rusų ir lenkų grupes. Jeigu reikalavimai nebus išpildyti, nutarta paskelbti politinį streiką ir pilietinį nepaklusnumą. Mitinge priimtas nutarimas pasiųsti laiškus į Maskvą, KP CK biurą, reikalaujant padaryti tvarką Lietuvoje. Mitinge dalyvavo apie 3.5 tūkstančių žmonių.

• VIII.10 d., Vilnius. "Atgimimo" redakcijoje vyko eilinis Konsultacinio susirinkimo (KS) posėdis. Pirmininkavo Krikščionių demokratų partijos narys J. Gelažius. Posėdyje dalyvavo Sąjūdžio, LLL, LDK partijos ir sąjungos, Tautininkų s-gos, "Helsinkio" grupės, Moterų s-gos Žaliųjų ir kitų politinių jėgų atstovai. Svarstytas renginių planas Ribbentropo-Moloto paktą penkiasdešimtmečiui paminėti, Pilietybės įstatymo projektas, einamieji reikalai.

V. Petkus perskaitė ir pako-

mentavo LTSR AT komisijos 1939 m. TSRS-Vokietijos sutartims tirti nutarimo projektą. P. Šilas, LKDP juridinis konsultantas, supažindino KS su p. Bieliausko nuomone dėl pilietybės įstatymo. Diskusiją pilietybės klausimu numatyta pratęsti kitame posėdyje.

• VIII.12 d., Vilnius. Mokslų Akademijos prezidento salėje rugpiūčio 12 d. vyko atkuriamoji Lietuvos socialdemokratų partijos konferencija. Dalyvavo 172 delegatai iš 19 miestų ir rajonų. Konferenciją pradėjo LSDP veteranas A. Jakubėnas. Sveikinimo žodį tarė SLDP užsienio delegatūros nariai Andrius Bylaitis iš VFR ir Jurgis Valaitis iš JAV bei Persitvarkymo sąjūdžio seimo tarybos narys Arvydas Juozaitis. Profesorius K. Antanavičius perskaitė deklaraciją dėl LSDP legalizavimo. Konferencijoje buvo priimtas statusas, įvertintas istorinis patyrimas, diskutuota dėl programos metmenų, aptarti politiniai, socialiniai, ekonominiai partijos uždaviniai. Partijos programa bus tobulinama ir priimta įvykstančiame suvažiavime.

• VIII.12 d. 13 val. Šakių raj. Paluobių kaime buvo iškilmingai perlaidoti partizanų – brolių Juozo ir Antano Mackevičių, Gražinos Matusevičiūtės ir nežinomo partizano desantininko – palaikai.

• VIII.12 d. 13 val. Ukmergės raj. Užgirio mokykloje įvyko Lietuvos Respublikos Prezidento A. Smetonos gimtadienio 115 metų minėjimas. Organizavo Lietuvos Tautininkų S-gos Valdyba.

• VIII.13 d. Pesbosko raj., Ežvilke, šulinyje Balandinės

Mechanic

PACKAGING MECHANIC

The Wm., Wrigley Jr. Company, the world's leading manufacturer and marketer of chewing gum has excellent mechanical positions available. Requirements for these positions (one 1st shift, one 2nd shift) include:

- Experience running machine shop equipment including lathes, mills and grinders
- The ability to read blueprints
- Formalized education in shop math, machine shop and/or basic engineering.

Experience in maintaining, troubleshooting and repairing high speed equipment is preferred. These positions require good communication skills and the ability to function well as part of a team. Must speak English.

We offer an excellent salary and benefits program including eligibility for 2 annual bonuses. If you are interested in a CAREER with a world leader, instead of just a job, send a letter or resume in confidence to:

WM. WRIGLEY JR. COMPANY
Personnel Dept.
3535 S. Ashland Ave.
Chicago, IL 60609
equal opportunity employer m/f/h

miške buvo surasti pokario metais užmuštų partizanų kūnai. Eržvilko bažnyčioje buvo susirinkta ir aptarta dėl palaikų pagerbimo.

Žinomi šie partizanai: Juozas Abramėtauskas, Petras ir Povilas Jackiai, Vincas Kačiūsis, Telesfaras Kisielius, Dzidorius ir Juozas Mockai, Jonas Vaitiekūnas.

• VIII.13 d. 14 val. Panevėžio Katedroje, vysk. Paltauro kriptoje buvo pašarvoti rezistencijos dalyvių palaikai ir perlaidojimas.

• VIII. 13 d. 15 val. Varėnos raj., Marcinkonių bažnyčioje perlaidoti partizanų palaikai.

• VIII.14 d. yra surinkta 1,131,000 parašų. Ši akcija einasi labai sunkiai. Žmonės pavargę. (r)

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ. PATAIŠYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITES Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽINGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarcome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Oh.

RN/LPNS

Bayview Nursing Home in Winthrop has full or PT positions on 3-11 or 11-7 shifts.

Working at Bayview is special because

- We use no outside agency for staffing which means you are working beside someone who shares your commitment
- We recognize your past experience in Health Care (I.E. vacation and benefits)
- We have a fully company paid pension plan that has a lump sum cash payment at retirement well over (\$100,000.00)
- Existing staff has much longevity which means they share a common bond toward providing good patient care.
- Bayview is family owned and operated by a family that has been in health care for 30 years and is committed to the staff and patients.

If you are interested in working at Bayview please call Dottie Copoulos RN D.O.N. to set up your personal interview.

Bayview Nursing Home

Bane family Nursing Facility

26 Sturgis Street, Winthrop, MA

617-846-2060

A Reputation for caring since 1959

PAUKŠTĖ

G. Gavėnavičius

Dievdirbių įpėdinis...

(Atkelta iš 5 psl.)

riai, bet ir gausūs jų savanoriai pagalbininkai. Šie, tokia me nestandartiškume, didesniuose gabumuose, savituose siekiuose išžiūrėdavo grėsmę ir savo ramiai egzistencijai, savojo vidutiniškumo pasmerkimą, galimą savo vertės kritimą aukštesnių viršininkų akyse. Tokioje atmosferoje ir bujojo naujo – kad ir neraišyto sovietinio katekizmo obalsiai: "Dauguma visados teisi", "Aklai klausyk nurodymą iš viršaus", "Tik partijos nariai gali ką nuspręsti" ir t.t.

Tokiai visuomenei netruko užkliūti ir G. Gavėnavičius, už netinkamos pakraipos eilėraščius patekęs priverstiniam gydymui. Taip ir jį, kaip daugybę kitų, medikamentais bandė paversti 'normaliu tarybiniu piliečiu'. Laimė, kad tie bandymai ne visai pavyko ir šiandien tebeturime gabų menininką.

Pastaraisiais metais G. Gavėnavičiaus kūryba pradeda garsėti. Apie jo darbus ruošiami rimti dailėtyrininkų rašiniai. Menininkas galop pradėjo gauti ir oficialius valdžios užsakymus. Jo darbai papuoš etnografinę "Bernelių užėigą" Kauno senamiestyje.

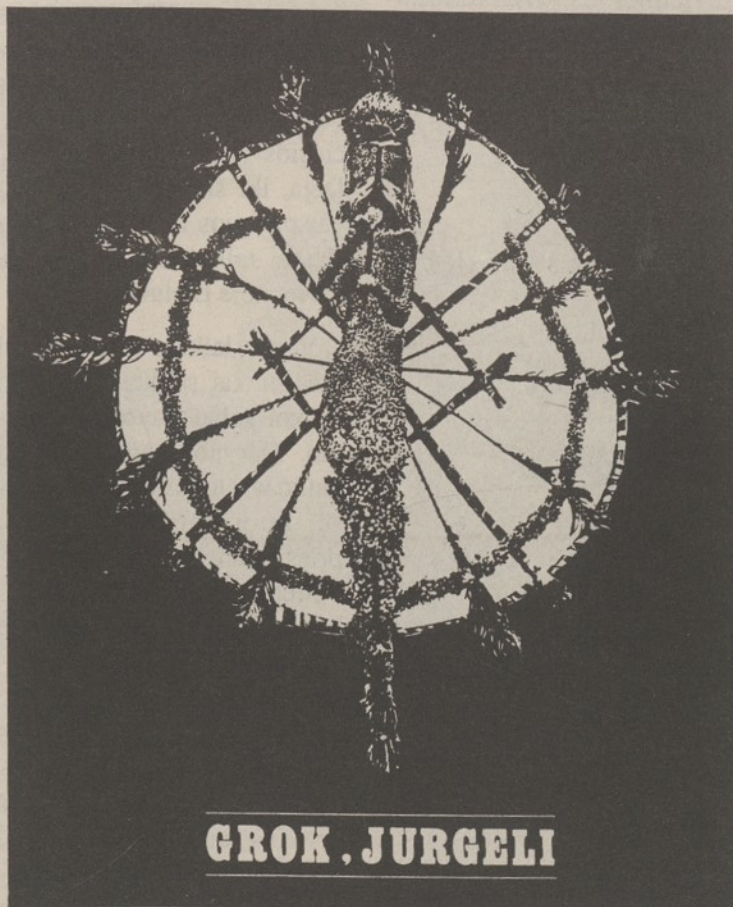
Dešimtys tūkstančių kauniečių gerėjosi meistro darbais šių metų pradžioje Kauno sporto halėje. Ten vykusiai respublikinei kaimo kapečių šventei "Grok, Jurgeli", G. Gavėnavičius sukūrė dešimtis didelių ir mažų figūrų. Jo žmona ir talkininkė, architektė Marija Maskelytė – Gavėnavičienė pasiūlė tam komerciniam renginiui suteikti tautiškesnį pavidalą, prisimenant senąją lietuvių mitologiją. Deja, dėl visokių kliūčių tai nebuvo pilnai įgyvendinta – lankytojai pamatė tik gražių užmojų nuotrupas. Užtat labai įspūdingi buvo patys

G. Gavėnavičiaus darbai. Virš scenos kybojo didžiulis 'pasaulio medis', supamas didžiulio būrio laimės paukščių sklendusių palubėmis. Salė puošė didingi senovinių baltų dievų ir deivių atvaizdai. Šventės laureatai gavo dailius pintus prizus.

G. Gavėnavičius, ilgai glaudęsis menkame namelyje, dabar jau svajoja apie savo muziejų. Išties tik koks didžiulis lietuviškas kluonas sutalpintų gausius menininko darbus, taptų tinkama aplinka tiems slaptiems pagoniškųjų misterijų ar krikščioniškojo pasaulio dalyviams. Kol kas lankytojų laukia jo naujai įsigytas vienkiemis prie Ukmergės.

Tikėsimės, kad šio talentingo menininko kūryba dar susilauks tinkamo įvertinimo atgimstančioje Lietuvoje bei išeivijoje, kad jis pats dar ne kartą nustebins savo gerbėjus.

Marija Purvinienė
Martynas Purvinas

GROK, JURGELI

G. Gavėnavičiaus iliustracija leidiniui "Grok, Jurgeli..."

Į viršūnę bekopiant

Roko Zubovo piano rečitalis

Vytautas Matulionis

Karštą sekmadienio popietę, rugpiūčio 6 d., šilton Dievo Motinos parapijos salėn susirinkusi Clevelando lietuvių šimtinė išgyveno malonią staigmeną: jauno Lietuvos pianisto Roko Zubovo (M.K. Čiurlionio provaikiaičio) rečitalį. Šiuo, labai skubotai surengtu rečitaliu (pakartojant Vilniaus Konservatorijoje duotąjį) Amerikos lietuviams prisistatė dar viena lietuviška muzikos jėga.

Gražioje Šopeno barkarolėje pianistas gerai išnaudojo garsinę dinamiką nuo pianissimo iki fortissimo, išgaudamas įdomių spalvų. Šopeno kūriniai yra gilios vidinės išvalgos išdava, tačiau jie skamba beveik improvizaciniai. Tokio improvizacinio išpūdzio beieškodamas, šioje barkarolėje Rokas Zubovas pasirinko nuosaikiai atsargų kelią, išvengdamas kraštutinio virtuozizmo.

Trys Debussy etiudai pianistui statė skirtingus reikalavimus, bet jo neatbaidė. Impresionistas Debussy remiasi ne tiesioginiu muzikiniu vaizdo kūrimu, bet tik jo masinančiomis užuominomis. Jis ne tik impresionistas, bet ir simbolikas, 'muzikinių spalvų dailininkas'.

Pirmame etiude išpūdingai skambėjo netikėtai staigūs pradiniai akordai. Antrajame vyravo ryškiai tvaskantis lyrizmas, labai jautrūs dinaminiai perėjimai, gražus piani-

ssimo ir išlygintos byrančių gaidų virtinės. Trečiasis etiudas, prasidedantis ir užsibaigiantis dramatiškai, pabrėžė pianisto atidumą staigiems lyriškos nuotaikos įtarpams ir jo sugebėjimą juos savaimingai vaizdžiai išnaudoti.

Buvo įdomu klausytis anksčiau negirdėtos Broniaus Kutavičiaus Sonatos (1. pianissimo, 2. mezzoforte, 3. fortissimo). Tai nelengvai suprantamas kūrinys. Lėtas, nuotaikingas pianissimo savo protarpiais antgamtiška ramybe kiek panašėjo į Debussy, bet sekančiose dviejose dalyse ir tempas ir nuotaika visai paki-to. Čia išsiskyrė kairės rankos akompanimentas (lyg pirštų technikai vystyti etiuda – pianistui gerai pavykęs) savo nesiliaujančia besikartojančių greitų gaidų versme, kai kur kiek padvelkiančia operiniu modernizmu (Philip Glass opera Akhaten). Iš lietuviškųjų kompozicijų ši pianistui pasisekė geriausiai, nors norint labiau į ją įsigilinti reikėtų jos klausytis dar keletą kartų.

Mažiau išpūdingos buvo (taip pat naujai girdimos ir neseniai atrastos) Čiurlionio Variacijos tema BESACAS. Tai trumpas, stipriais dramatiniais akcentais nusagstytas kūrinys su kažkaip 'nečiurlioniškai' skambančia pradžia. Atrodo, kad Čiurlionio kūriniai ir toliau lieka nelengvai įkandami. Šis mistikoje iš-

Pianistas Rokas Zubovas tarp Clevelando lietuvių, suruošusių jo koncertą. Iš kairės: N. Kersnauskaitė, Rokas Zubovas, sol. A. Stempuzienė, pianistė B. Smetonienė. Atnroje eilėje: pianistas V. Puškorius ir kun. G. Kijauskas, S.J. V. Bacevičiaus nuotr.

siautęs 'lietuviškasis Šopenas' naudojasi tik būtiniausiomis muzikinėmis priemonėmis. Kiekviena jo gaida kupina jausmo, bet jis tik karts nuo karto prasiveržia iš muzikinės pasamonės šopeniškais žaibiškais tvykstelėjimais. Kaip ir Šopenas, Čiurlionis dažnai liūdnokas, kartais lėtas, tylus ir slėpiningas. Jo muzika ir tapyba atsispindi viena kitoje. Ir viena ir kita nelengvai perprantama, dažnai atvira įvairiems aiškinimams. Gal todėl ir jo piano muzika nelengvai interpretuojama.

Nėra pilnai išaiškinta, kodėl Johannes Brahms Fantazijos, Op. 116 buvo taip paties kompozitoriaus pavadintos. Visos septynios šio kūrinio dalys yra capricci ir intermezz. Nr. 1 audringas capriccio – lyg etiudas oktavoms – pilnas staigiai nutraukiamų akordų. Nr.2 – intermezzo –

tylus, žaismingas, su labai gražiomis legato progomis, kurias pianistas tinkamai išnaudojo. Nr. 3 – capriccio – greitas, ugningas, didingas, reikalaujantis sudėtingo abiejų rankų žaismo, kuris Rokui Zubovui beveik visapusiškai pasisekė. Nr. 4 – intermezzo – jį Brahmsas norėjo pavadinti nokturnu, – svajingas, žaviai plaukiantis, nepaprastai apvaldytas. Jame Zubovas pasirodė esąs gabus muzikinės minties ir nuotaikos vystytojas. Nr. 5 – intermezzo – trapus, skubus, reikalaujantis didesnio lengvumo. Nr. 6 – intermezzo – palyginamai, gal būtų nesudėtingiausia šių fantazijų dalis, bet giliai išgyventa, su gerais crescendo ir diminuendo. Nr. 7 – capriccio – greitas, dramatiškas gaidų bei sudėtingų ritmų potvynis, kuriam pianistas neleido išsiliesti iš kompozitoriaus nustatytų krantų.

Atrodo, kad iš visų rečitalyje skambintų kūrinių, pianistas buvo sėkmingiausias Brahms Fantazijose. Čia Zubovas gerai suprato ir atskleidė visą kompoziciją apjungiančios muzikinės minties vientisumą, parodė gilų šio klasikinio romantiško kūrinio stiliaus pažinimą, skirtingų nuotaikų išryškinimo svarbą ir jų sėkmingą sulydinimą į darnią visumą. Šioje kompozicijoje jis sužibo ne tik geru muziku, bet ir jautriu muzikos menininku.

Rečitalio pabaigoje dosnus pianistas bisui pridėjo naujai atrastą Čiurlionio Prelūdą ir pamaldų Tėve Mūsų. Pirmasis domino sodriais akordais, apraizgytais lengvu aukštų gaidų tinklu ir painiai vingiuojančiu kairės rankos akompanimentu, dešinei tvir-

(Nukelta į 8 psl.)

Krištolas ir knygos Antanas Dundzila

Dirvos konkurse premijuota novelė

– Sudie, sudie, – kartojo ji su liūdnu šypsena veide ir lengvai, kaip orkestro melodiją slopindamas dirigentas, mojo ištiesta į mane ranka.

Atbulas, toliau aš nuo jos buto tarpdurio, to lyg didžiulio, įtremto jos portreto šio momento galerijoje. Prisimenu gerai, tą atsisveikinimą ji pakartojo kelis kartus.

Savojo sudie savo paties ausimis aš taip ir negirdėjau, nors esu tikras, kad lūpos turėjo ką nors sakyti. Buvau kiek apstulbintas, bet dar nepraradęs pasitikėjimo savimi ir, svarbiausiai, vilties. Mūsų bendri išgyvenimai, suformuluota tuometinė mano logika bei mano sprendimas pakreipti gyvenimą radikaliai kita linkme dar viršino šio momento dramą. Tiesa, dar galėjome būti šiek tiek apsvaigę vynu, kurio beveik du butelius išgėrėme pokalbio metu.

Ta valanda pas ją man buvo ne tik trijų savaičių įtempto svarstymo, vilčių ir išnešiotų sprendimų atomazga, bet ir anga į naują agoniją.

Įtemptais nervais ši vakarą atėjau, įtemptais dabar traukiau namo. Žinojau, kad įtempimas tuoj atpalaiduos kokio nors mano liaukoj sukaupimą, medicinai dar nežinomą, molekulinį junginį. Jo keli miligramai išsilies kraujo apytakoje ir aš sirgsiu. Sirgsiu lėtai gyjančia liga, jausdamas beveik fizinio aštrumo skausmą. Ši liga paliks ir didoką randą. Tokių randų jau porą nešiojau.

Kas pasibaigė per tris savaites, prasidėjo prieš tris metus.

Kondominijumo gyventojų klubo prieblandoje jau buvau persimetęs žodžiu su keliais kaimynais bei draugais. Netikėtai mano kairėje išdygo gražių bruožų, elegantiškai atrodanti moteris ir užkalbino:

– Pravažiuodama mačiau, kai žaidei tenisą. Turbūt esi čia naujas gyventojas ... Gal kada nors galėsime sužaisti setą?

– Mielai, – atsakiau ir beveik automatiškai užsimezgė pokalbis.

Aš užsakiau vyno po stiklą. Ji buvo balto, sauso vyno mėgėja. Vyną nuo senų laikų gėriau ir aš. Ji užsidegė cigarete. Jos rūkymas man tada pasirodė – o vėliau dar pasitvirtino – kaip viena iš jos didesniųjų dabartinio viešojo gyvenimo ydų. Po kiek laiko mes persimetėme iš to gan triukšmingo, tamsokai apšviesto klubo į apylinkėje esantį restoraną. Man čia geriau patiko, nes buvo elegantiškai įrengta ir šviesu. Ne valgyti čia atėjome. Viena salės kampe čia stovėjo išraištytas pianinas, kuriuo skambindavo draugiškai nusiteikęs, populiarių melodijų virtuozas. Jam skambinant, svečiai traukdavo dainas.

Pakilioj nuotaikoj, kartu su visais ir mes dainavome. Siurbčiojome vyną ir persimesdavome žodžiu ar jumoro fraze. Buvome patenkinti, smagiai bėgo laikas! Tai liudijo ir mūsų vienas kitam skiriami žvilgsniai, kuriais laikas nuo laiko vienas antrą simpatyngai tikrindavome.

Tas penktadienio vakaras išsitiesė į šeštadienio ankstyvasias valandas. Išeinant iš restorano,

jai nematant, aš iš vieno staliuko vazelės ištraukiau pamerktos gėlės žiedą ir už durų įteikiau jai:

– Dėl tavęs net vogčiau, – dirbtinai, koketuodamas pasakiau.

– O aš tavęs vieno neleisčiau areštuoti, turėtų uždaryti mus abu! – ji patenkinta atsakė ir primė gėlę.

Pakeliui į namus mes dar sustojome visą naktį atidarytoje, geros kulinarijos valgykloje. Ne tai, kad būtume tą vakarą per daug išgėrę; ne. Vyno buvome paėmę, bet atrodė visai racionalu ką nors užkasti, traukė dar ir pasikalbėti.

– Puiku, taukuoto hamburgerio ir kavos! – ji sukonkretino mano pasiūlymą.

Užkandžiaudami sėdėjome vienas prieš kitą ir pasipasakojome apie save plačiau.

Abu gyvenome tame pačiame kondominijume, tik skirtinguose aukštuose, skirtingu modelio butuose. Abu buvome išsiskyrę, bet dėl sugriuvusių šeimų, nesileidžiant į smulkmenas, ypatingai nekaltinome savęs. Abu rimtai, beveik su atsidavimu, vykdėme savašias tėvų pareigas ir abu mylėjome savo vaikus. Abiejų vaikai gyveno atskirai: arba savistoviai arba su už skyrybų užtvaros likusiomis antromis pusėmis. Abiejų jauniausieji jau studijavo. Pagaliau ir mūsų amžiaus metų skaičius buvo panašus, o bendra suma netoli šimtinės. Abu dirbome aukštosios technologijos firmose.

Buvo ir vienas didelis skirtumas, su potencialu begalei temų. Aš buvau lietuvis, Amerikoje įleidęs šaknis dypukas, o ji amerikietė, vieną kartą buvojusi Europoje. Tą vakarą jai dar trumpai paaiškinau, kur randasi Lietuva.

(Bus daugiau)

Spaudoje pasižvalgus

Dvi detalės, vertos rimtesnių diskusijų

VYTAUTAS SKUODIS

Neseniai praėjo sėkmingas Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio seimo tarybos pirmininko prof. Vytauto Landsbergio vizitas Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Niujorke, Klivlande, Čikagoje, Los Angeles ir Vašingtone jis susitiko su Amerikos lietuviais. Jį priėmė visa eilė Amerikos valdžios žmonių. Didelį dėmesį jam parodė didžioji Amerikos spauda. Apie jo apsilankymus ir susitikimus daug rašė ir mūsų išeivijos laikraščiai.

Prof. V. Landsbergio vizitas Amerikoje turėjo politinę misiją. Apsilankymas Amerikoje dar labiau sustiprino mūsų ryšius su Lietuva. Mes pasijutome, jog dabartinių dramatiščių įvykių Lietuvoje fone, esame tikrai vieninga tauta.

Dabar po šio istorinio vizito kalbėti ir rašyti, jog Lietuvos persitvarkymo sąjūdis yra sovietų valdžios įrankis aneksijos įamžinimui yra daugiau negu naivu. Tiksliai neskaitant mūsų išeivijos lietuviškų, vienas kitą papildančių laikraščių, dar gali giedoti tą seną giesmę, deja, pasilikdami tikrai visiems nusibodusiais solistais.

Apžvelgiant prof. V. Landsbergio vizitą Amerikoje, vis tik pastebimos dvi tamsios dėmės.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas dr. K. Bobelis, prieš pat V.

Landsbergio atvykimą, su paskaita svečiavosi Čikagoje. Jam buvo pasiūlyta susitikti su atvykstančiu prof. V. Landsbergiu. Deja, jis nepanoro jo pamatyti. Nesusitiko su juo ir Vašingtone, kur Lietuvos pasiuntinybė buvo surengusi priėmimą pagerbti Vytautui ir Gražinai Landsbergiams. Tikriausiai ir prof. V. Landsbergiui VLIKo priešiškas nusistatymas buvo žinomas. Į vieną klausimą apie Sąjūdžio ryšius ir santykius su VLIKu jis pasakė tiesą, jog Lietuvoje VLIKo veikimas mažai žinomas.

Tiems, kurie atidžiai seka įvykius Lietuvoje ir sugeba interpretuoti atskirus naujus faktus, toks demonstratyvus ir keistas VLIKo pirmininko nusistatymas prieš Sąjūdį yra sunkiai suprantamas. Tokia VLIKo pozicija pirmiausiai jį patį kompromituoja tautos akivaizdoje. Be to, ji parodo jog VLIKo vyriausioji vadovybė neturi aiškaus supratimo, kas iš tikrųjų Lietuvoje vyksta. VLIKo vadovybė nesupranta arba nenori suprasti dvasios ir pagrindinės varomosios jėgos, kuri visą Lietuvą pakėlė į kovą už lietuvių tautos teises ir laisvę.

Atstovavimas arba simpatizavimas tikrai vienai ar kitai Lietuvoje veikiančiai neformaliai grupei, o ne visai į kovą už laisvę pakilusiai tautai, negali pateisinti VLIKo vardo, o ypač to vardo pirmojo žodžio "vyriausias".

VLIKo vadovybei vertėtų pasimokyti iš Sąjūdžio vadovų, kurie sugeba suderinti visų atskirusių ir naujai susikūrusių organizacijų ir partijų veiklą taip, kad ten jos visos veikia vieningai ir darniai. Žinoma, ir ten yra prieštaravimų, tačiau beveik visi jie yra neesminiai ir dažniausiai taktinio pobūdžio. Būna prieštarų nuomonių ir pačioje Sąjūdžio vadovybėje. Tačiau jos dažnai būna tiesiog būtinos, nes, kaip sakoma, tikrai ginčiuose gimsta tiesa ir surandamas teisingiausias veikimo būdas.

VLIKo vadovams reikėtų žinoti, kad visos dabar Lietuvoje veikiančios neformalios, t. y. sovietinės valdžios dar nepatvirtintos, partijos ir organizacijos, atsirado tikrai Sąjūdžio veiklos dėka. Beveik visos jos yra Sąjūdžio, kaip bendro fronto kovos už lietuvių tautos išlikimą ir už Lietuvos laisvę sudėtinės dalys. Todėl VLIKo selektyvinis požiūris į dabartinio tautinio atgimimo ir revoliucinio pakilimo Lietuvos apraiškas atlieka tikrai skaldantį, o ne jungiantį vaidmenį ne tik jo nepasiekiamoje Lietuvoje, bet ir mūsų išeivijoje.

Dabartinė VLIKo pozicija Sąjūdžio atžvilgiu mažai teikia vilčių, kad kada nors jis atras bendrą kalbą su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovybe, kuri gerai orientuodamasi dabartinėje Lietuvos situacijoje ir jos įvykių eigoje, veikia racionaliai, operatyviai ir tiksliai. Tokiu būdu PLB prieš savo norą tampa rimtu ir teisėtu konkurentu VLIKui taip pat ir politinės veiklos plotmėje, siekiant Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės atkūrimo.

Kol VLIKas nepersitvarkys savo galvosenoje ir veikime, jis neigys simpatijų ir Lietuvoje. Lai jo neklaidina at-

skirų grupių "įgaliojimai", gaunami iš Lietuvos. Jais tiksliai siekiama, kad VLIKo veikla Lietuvoje būtų gerai žinoma.

Antroji prof. Vytauto Landsbergio vizito Amerikoje tamsi dėmė yra tokia. Buvo daromos didelės pastangos, kad jis būtų priimtas Baltuosiuose rūmuose paties prezidento nors formaliai privačiai audiencijai. Deja, šios pastangos nepasiteisino. Gal būt, prisibijota Gorbačiovo priekaištų? Gal buvo ir kitos tokio abejingumo priežastys.

Prisimintinas 1987 m. gruodžio 10 d. Baltųjų rūmų pavelsas. Tos dienos vidurdienyje tuometinis JAV prezidentas Ronaldas Reaganas iš Baltųjų rūmų išleido aukštą Maskvos svečių Gorbačiovą. Nežiūrint didelio jo veide pastebimo nuovargio, praėjus tiksliai ketetai valandų po atsisveikinimo su M. Gorbačiovu, jis savo darbo kabinete priėmė mažą grupę įvairių kraštų politinių disidentų, pasakė jiems trumpą pasveikinimo kalbą, ją akivaizdoje pasirašė deklaraciją žmogaus teisių gynimo klausimu, su kiekvienu atskirai nusifotografavo, o kas norėjo, galėjo ir asmeniškai su prezidentu pasikalbėti. Šito priėmimo metu M. Gorbačiovas dar nebuvo išvykęs iš Vašingtono.

Metais ar dviem anksčiau prezidentas R. Reaganas buvo priėmęs grupę Vakaruose atsidūrusių Sovietų Sąjungos disidentų ir prašė jų patarimų, ką ir kaip Amerika turėtų daryti santykiuose su Sovietų Sąjunga?

Šita ekskursija į Baltųjų rūmų netolimą praeitį kelia tiksliai nusivylimą dabartiniu jų šeiminingo elgesiu Pabaltijo klausimuose, ir kol kas neduoda daug vilčių ateičiai.

"The New York Times" š. m. gegužės 25 d. laidoje rašė, jog prezidentas G. Bushas Baltijos kraštų atžvilgiu galėtų daug ką padaryti, tačiau JAV laikosi politikos nesikišti į Sovietų Sąjungos vidaus reikalus. Laikraštis padarė tokią pastabą: kadangi JAV nepripažįsta Baltijos kraštų aneksijos, JAV galėtų jais rūpintis bent tiek, kiek ji rūpinasi arabais Izraelio užimtoje teritorijoje.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, dabartinių įvykių Lietuvoje šviesoje tapusi pagrindiniu veiksmu mūsų išeivijoje, ir kai kurių kraštų bendruomenių vadovybės turėtų surasti būdą, kad gautų atkreipti JAV prezidento dėmesį į tai, jog metai iš metų Amerikos vyriausybės deklaruojamas Baltijos kraštų įjungimo į TSRS nepripažinimas yra tiksliai žodžiai, neparemti veiksmais.

Prof. V. Landsbergis pasisakė aiškiai ir jo žodžiai atspausdinti "Chicago Tribune" laikraštyje: "Amerikos nepripažinimo politikos nebeužtenka", nes "nepripažinimo politika taip pat turi būti pagrįsta teisingumo įgyvendinimu".

Iš JAV valdžios pusės pavertę Baltijos kraštų atžvilgiu, deja, kol kas tokių pastangų nematyti. Tai patvirtina ir atsisakymas priimti Baltuosiuose rūmuose tikrąjį vyriausią Lietuvos išsilaisvinimo kovos vadą prof. Vytautą Landsbergį.

Tėviškos žiburiai
• 1989.VIII.15

laiškai Dirvai

VILNIAUS KRAŠTO ŽAIZDA

Paskutiniu laiku tremtyje ir Lietuvoje vis daugiau rašoma ir diskutuojama apie Vilniaus krašto "lenkus" ir tuteišus". Tas elementas ir yra Vilniaus krašto ir visos Lietuvos žaizda.

Mums yra aišku, kad lenkų kolonizacijos Lietuvoje nebuvo. Mums taip pat aišku iš kur ir kaip tie "lenkai" ir "tuteišai" atsirado.

Tačiau tie Vilniaus krašto gyventojai to nežino, nes jie neskaityt lietuviškų laikraščių, nemoka lietuviškai.

Lenkų kalba einantis "Červoni Standar" tokių straipsnių netalpina, o lenkai kunigai ir lenkiškų mokyklų mokytojai be perstojo įtikinėja tuos, kad jie yra lenkai.

Artėjant pilietybės klausimui Lietuvos respublikoje, Sąjūdis ir dabartinė Lietuvos vyriausybė, turėtų pagaliau išspręsti šią taip opią lenkinimo problemą, visiems laikams ir sudaryti sąlygas daugumai suklaidintų ir sulenkintų lietuvių grįžti prie savo tautos.

Tai nėra tik kalbos klausimas. Tai yra ir politinis klausimas. Neišsprendę šio klausimo dabar, sudarysime palankias sąlygas ir toliau Lenkijai reikšti pretenzijas į Vilnių ir Vilniaus kraštą, prisidengiant vietinių lenkų gyventojų "noru" gyventi Lenkijos ribose, kaip teisinosi Pilsudskis ir gen. Želigovskis.

Be to, istorija mus moko, kad mūsų nepriklausomybės didžiausias priešas yra Lenkija, serganti unijos mentalitetu. Lenkai ir šiandien negali užmiršti to aukso amžiaus, kai Lenkija gyveno galingos Lietuvos pavėsyje.

Tad reikia šią problemą išspręsti iš esmės. Reikia tuoj pat pradėti vietinių gyventojų švietimą šiuo klausimu, paruošiant medžiagą lietuvių, lenkų ir rusų kalbomis ir paskelbti per spaudą. Po to, pasiūsti paruoštus asmenis į kiekvieną kolūkį, fabriką, miestelį ir lenkų mokyklą ir vietoje išdiskutuoti šį klausimą viešai, ne su "lenkų atstovais", bet su visa liaudimi, visa mase.

Po to, reikėtų paruošti ir pravesti respublikos pilietybės įstatymo papildymą, leidžiantį visiems gyventojams atlietuvinti savo tautybę ir pavardę, kad "Vrublevski" vėl būtų "Žvirblis", o "Žukovski" — "Vabalas".

Visose lenkiškose mokyklose, Vilniaus krašte, turėtų būti įvesta sustiprintas ir privalomas dėstymas lietuvių kalbos ir Lietuvos istorijos, o suaugusiems lietu-

vių kalbos vakariniai kursai.

Lenkiškos mokyklos — lenkinimo židiniai Vilniaus krašte, turėtų būti palaipsniui pakeistos lietuviškomis mokyklomis.

Kas norės ir toliau likti lenku, galės repatrijuoti į Lenkiją arba likti Lietuvoje, kaip svetimšalis.

Jonas Stelmokas
Lansdowne, Pa.

Sveiki, brangūs tautiečiai!

Nuoširdžiai dėkojame už "Dirvos" laikraštį, kurį mums siunčiate. Pasistengsime, kad visi mūsų aktyvesnieji tautininkai jį perskaitytų. Jūsų laikraštis mums labai įdomus, visi straipsniai verti perskaityti. Lauksime iš jūsų žinių.

Mes, kaip ir anksčiau, renkames Vilniuje kiekvieną antradienį Komunarų gatvėje Nr. 9, 17:45 val. Jeigu kas iš jūsų užvažiuos į Vilnių, labai kviečiame mus aplankyti.

Linkime sėkmės!

R. Matulis

Lietuvos Tautininkų S-gos
pirmininkas 1989.VIII.1

Į VIRŠŪNĘ BEKOPIANT...

(Atkelta iš 7 psl.)

tai vedant ryškią melodijos liniją. Šis preliudas Rokui Zubovui pasisekė geriau nei anksčiau skambintos variacijos.

Roko Zubovo asmenyje turime pajėgų, rimtų įgimtų gabumų, bręstančių piano muzikos menininką, žengiantį teisinga muzikinės plėtotės kryptimi. Nors amžiumi dar jaunas (23 metų), sceninė patirtimi jis jau nebe naujokas, nemažai koncertavęs, dalyvavęs varžybose. Tai vis brandinantys žignsniai, kurie tvirtėja su patyrimu. Šis kukliai nuoširdaus sceninio elgesio jaunuolis prie piano pasirodė esąs tvirtų muzikinių įsitikinimų, drąsių užmojų ir savito, nedvejojančio (net ugningo) artistiško temperamento savininkas. Jo pastangos buvo šiltai įvertintos mažos, bet dėmesingos auditorijos.

Tikime, kad laikui bėgant pianisto tolimesnė muzikinė patirtis atskleis dar daugiau muzikoje (ypač čiurlioniškoje!) glūdinių paslapčių.

Vytautas Matulionis

Train to be a Professional

• SECRETARY
• EXECUTIVE SEC.
• WORD PROCESSOR
HOME STUDY / RES. TRAINING
• FINANCIAL AID AVAIL.
• JOB PLACEMENT ASSIST.
1-800-327-7728

THE HART SCHOOL
a Div. of A.C.T. Corp.
Nat'l. Hdqtrs, 4699 N. Fed. Hwy.
Pompano Bch. FL

\$60.00 PER HUNDRED
remailing letters from home!
Details, send self-addressed,
stamped envelope.
Associates, Box 309-T,
Colonia, NJ 07067

(31-36)

ELECTRICIAN / GENERAL MAINTENANCE

Wanted for an automotive manufacturer in Northeast Indiana. Must have knowledge and some experience with 460 volt, 3 phase electricity. Must be familiar with programmable controller and trouble shooting electronic equipment. Mechanical ability to perform some plant equipment maintenance and repair. Competitive wages. Send resume to:

Handy & Harman
ATTN: Personnel
1501 Wohlert Street
Angola, IN 46703

(31-33)

MECHANIC / DIESEL

GUARANTEED WEEKLY WAGE
Experience in cummins engine repair.
Air conditioning experience a plus.
Churchill Transport
Detroit, Mich.
(313) 896-1500, ext. 822

(26-33)

LEAD PERSON: tool & die maker, class A, precision metal stamping company looking for a motivated self starter with experience in solving tool problems, to build and maintain high speed progressive dies. Applicant must have a minimum of 5 yrs. Journeyman experience, be willing to assume responsibility and work well with people. Design capability a plus, excellent wages and benefits. (401) 331-0781

(26-32)

Dzūkijos miškuose skamba skautiška daina

Po ilgų, skausmo ir žiaurios priespaudos metų, naujos vilties ir lūkesčių fone, liepos 21 dieną vėl suskambo skautiška daina Dzūkijos miškuose, iš visų šalių renkantis sesėms ir broliams pirmojon

atsikūrusios Skautijos vadovų paruošimo stovyklon. Tarp 60-70 skaičiaus svyruojąs būrys jaunimo (amžiumi ar nors širdimi!) sugūžėjo darbui ir patirčiai, pasiryžę kuo aktyviau jungtis-dalyvauti Tė-

Sesė Nida Gelažytė (Clevelandas) čia be abejonės dėmesio centre ...
Donato Ramanausko nuotr.

Poilsio minutė – Vyr. Skautininkė Alina Dvoreckienė ir Seserijos Garbės Gynėja s. Koletta Jurskienė(dešinėje)
Simo Ardžiūno nuotr.

Lietuvos Skautų Sąjungos Dvasios vadovas kun. Sigitas Tamkevičius atlaikė skautiškas šv. Mišias seno ąžuolo pavėsy ...
Donato Ramanausko nuotr.

Kiek džiaugsmo visiems, sesėms grįžus po vyresnės skautės įžodžio ankstyvą rytą ...
Simo Ardžiūno nuotr.

Sesė Agnė atspėjo kurioje brolio Donato rankoje dovana!

vyinės laisvės atstatymo eigoje, vedami Dievui-Tėvynei-Artimui idėjos. Netoli Varėnos, Ūlos upės vingyje iškilo stovykliniai vartai, nerimstančių rankų statomos palapinės lauko virtuvė, valgyklai pastogė. Po senu, ilgą istorijos pasaką galinčiu sekti ąžuolu – lauko kopyltėlė ...

Kraštais susiskirstę sesės ir

broliai rikiavosi skiltimis: "Šikšnosparniai" – Klaipėda ir Mažoji Lietuva; "Apuokai" – žemaitija / Šiauliai; "Trys Kryžiai" – Vilnius; "Lokiai" – Žemaitija / Mažiečiai, Telšiai, Papilė; "Skrudėlės" – Pietų Lietuva - Dzūkija / Varėnai, Druskininkai; "Stumbrai" – Kaunas; "Stirnos" – Aukštaitija / Panevėžys, Pasvalys; ir "JAVai" – Amerika ir Kanada.

Stovyklai vadovavo tvirtas, nesvyruojąs ir neabejotinai jaunos širdies dar anų dienų skautininkas, gilvelistas Feliksas Šakalys. Programos vedėjas – baltagalvis s. Pijus Ambrozaitis. Išeivijos Skautijos programą pristatė Laima ir Česius Kiliuliai. Visa pagrindinė paruoša teko pakelti brolių pečiams, nors sesių talka buvo svari ir labai paranki. Širdinga suvažiavusiųjų nuotaika, puiki aplinka, jaunatviš-

(Nukelta į 10 psl.)

Marius Bijūnas (Toronto) ir Laima Kiliulienė (Bostonas) neša dovanėles skrybelėje ...
Jono Ardžiūno nuotr.

DZŪKIJOS MIŠKUOSE...

(Atkelta iš 9 psl.)

kas entuziazmas naujoms žinioms ir reali viltis visa tai pritaikyti darbe su jaunaisiais – buvo pagrindas užduoties sėkmei.

Gerojo darbelio ženklai pusdienį visa stovykla talkino vietiniam girininkui miško valyme. Uniformuoti dalyvavo gretimo kaimo iškilmėse – koplytstulpio - Dariaus ir Girėno paminklo atstatyme, kuris buvo ne kartą sunaikintas ... – su savomis tradicijomis, ažuolų lapų vainikais, gėlėmis, dainomis ir senosiomis giesmėmis prie altoriaus, vaišingumu ...

Ilgai reikėtų pasakoti, kad nusakius visus išgyvenimus ir nuotaikas stovykloje. Kažin ar pagrindiniu elementu būtų skautiškoji patirtis, nors tuose rėmuose viskas sukosi. Labiau tur būt norėtusi kalbėti apie jaunųjų rūpestį jaunesniaisiais, neišsakomą ryžtą išsipareigoti Tėvynės ateičiai, tą tikrai šviesų priėjimą savajam išsipareigojimui – Dievui, Tėvynei ir Artimui, – siekį pajusti tikrą pagrindą po kojomis. Tikriausiai panašios nuotaikos turėjo vyrauti ir anais 1918-aisiais metais ...

Jei kada žinojai, kad myli Tėvynę ir jos vaikus, tai dabar kiekviena Lietuvos pėda, ir kiekvienas jų yra taip neišsakomai brangūs, nepakeičiami ... O kartu – ir jie labai žmogiški sutvėrimai, taip kaip mes visi!

Iš užjūrio kartu stovyklavo Vytautas Dilba, Laima ir Česlovas Kiliuliai (Boston), Donatas Ramanauskas (Chicago), Marius Bijūnas (Toron-

to), Nida Gelažytė ir Stefa Gedgaudienė (Cleveland). Keletai dienų atvyko Alma Matvekaitė (Detroitas). Aplankė Aldona Palukaitienė, Bronius Juodelė ir dr. Glavecų šeima, bei visas autobusus kursantų iš Vilniaus. Tą vakarą laužas buvo ypatingai smagus.

Stovyklos ir laužai turi magišką galią suartinti žmones, atverti širdį ir jausmus. Nestokojo jos ir čia. Besirinkę į ją su mažu nežinios rezervu, skirstėmės tikrai sesė-brolis, viena skautiška šeima, abipusiai su nostalgija žvelgia į skiriančią toli ... tikėdami, kad pasidalintos žinios ir patirtis bus tikru atsparos ir atramos tašku užtikrintos Skautybės augimui ir bujojimui Tėvynėje.

Tarsi tinkamu ženklu Stovyklos baigimui – liepos 31 d Lietuvos Skautų Sąjunga buvo oficialiai vyriausybės pripažinta, kas tikrai palengvins darbą vadovams. (s)

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATA

GININĖS PAIEŠKO:

* JASEVIČIŲ, Jono ir Stasės. Jų tėvas Antanas (sūnus Kazio), gyv. Būdvičių km. Šakių apskr., apie 1913-14 m išvykęs į Kanadą, yra miręs. Prašo atsiliepti pusbroliui Antanas Jasevičius, V. Kudirkos 59 a-9, Šakiai 234460, arba Jonas Šuopys, 388 Cary St., Brockton, MA 02402, tel. (508) 586-4029.

BOSTON

EILĖRAŠTIS SUERZINO CENZORIUS

Bostoniško Stasio Liepo eilėraščių "Stalino aimana" pasiskelbė Dirvos savaitraštis liepos 20 d. laidoje Nr. 27. Kaip pranešė Vilniaus radijas to Dirvos numerio pristatymas prenumeratoriams Lietuvoje sustabdytas. Girdi, jis įžeidęs Gorbačiovą.

Iš tikrųjų tas eilėraštis pa juokia ne Gorbačiovą, bet stalinistus, kurie negali susigventi su vykdomu Sovietų Sąjungoje persitvarkymu, atleidžiant sukaustymo varžtus ir švelninant terorą. Todėl neišaišku – yra dabartiniai Lietuvos cenzoriai tokie mažamoksliai, kad net negali suvokti eilėraščio pagrindinės minties, ar yra jie ištikimi Stalino teroro šalininkai?

Kiekvienu atveju Stasys Liepa tuo savo eilėraščiu įeis istoriją kaip autorius, kuris sudrebino Sovietų Sąjungos galybę.

LITUANISTINĖ MOKYKLA

Bostono lituanistinė mokykla naujus mokslo metus pradės rugsėjo 9 d. 9 val. ryto Blue Hills Regional Technical High School patalpose. Tą dieną bus mokinių registracija, tėvai galės nupirkti vaikams reikalingus vadovėlius ir sumokėti mokslapinių.

Mokykloje veiks lopšelis, pradinė ir aukštesnioji lituanistinė grupė. Mokytojai sutiko būti Jūratė Aukštikalnienė, Aldona Dabrilienė, Mirga Girniuvienė, Irena Kveragaitė, Jūratė Lalienė, Liūda Senūtienė ir Birutė Žiaugrienė. Tautiniams šokiams vadovaus Rūta Mickūnienė ir Lina Subatienė su Vida Vaitiene. Lopšelių priežiūrės Andrius Dilba ir Sigutė Šnipaitė. Programos koordinatore – Aldona Lingertaitienė, o mokyklos vedėja – Daiva Matulionytė -de Sa Pereira.

Šalia to, šiemet mokykloje pradėdami lietuvių kalbos kursai suaugusiems, virš 16-kos metų, kurie nemoka lietuvių kalbos. Šie kursai veiks tuo pačiu metu, kaip kitos mokyklos grupės.

Mokyklos komitetą šiemet sudaro Marija Goštautienė, Perkūnas Krukonis, Norma

Šnipienė ir Rimas Veitas. Įždininko pareigas toliau eis Alvydas Kazakaitis. Mokykla laukia visų Bostono ir apylinkės lietuviškų šeimų, kurios turi mokyklinio amžiaus vaikų!

KUN. G. KJIAUSKO, S.J. PASISAKYMAI

Laisvės Varpas savo laidoje pradėjęs seriją pasikalbėjimų su kun. Gediminu Kijausku, S.J., kuris yra Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos lietuvių parapijos Clevelande klebonas.

Programos vedėjo Petro Viščinio vedamame pokalbyje iškeltos aktualios lietuvių tautinių parapijų problemos. Atsakydamas į klausimus, kun. G. Kijauskas gyvai, įdomiai ir patraukliai aiškina lietuvių tautinių parapijų uždavinius ir praktiškas veiklos galimybes tautinėje srityje, paremdamas savo tvirtinimus konkrečiais pavyzdžiais iš savo parapijos, kurioje religiniai ir tautiniai reikalai yra glaudžiai susiję. Jo vadovaujama Clevelande parapija su savo turimais pastatais sudaro ne tik religinę, bet ir tau-

tinę šventovę, kuri traukia kiekvieną lietuvi. Tai apaštallavimas religiniu ir tautiniu požiūriu. Religinius ir tautinius poreikius stengiamasi patenkinti parapijine spauda lietuvių ir anglų kalba, įvairiais renginiais, lituanistinės mokyklos globa, svečių iš Lietuvos nuoširdžiu sutikimu ir priglaudimu. Tokia gili ir plati lietuviškų parapijų samprata atskleidžia naujas galimybes gyvatai lietuvybei, jos išsaugojimui ir ugdymui svetimoje aplinkoje.

LAISVĖS VARPAS

Vienintelė lietuvių greito viešo susižinojimo priemonė Bostono ir apylinkės lietuviams yra Laisvės Varpo lietuvių radijo programa. Ji perduoda lietuvių ir anglų kalba kiekvieną sekmadienį 9-10 val. ryto iš radijo stoties WCAV — FM 98. Jos vedėju yra Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402, telefonas: (508) 586-7209. Programos metu skubiais reikalais skambinti į radijo stotį telefonu: (508) 587-9898.

1989 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

SPALIS	
LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Vienoje.	
Kelionė Nr. 105 spalio 5-19	\$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos
LAPKRITIS	
LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.	
Kelionė Nr. 102 lapkričio 2-15	\$1,699 iš Bostono ir Niujorko \$1,882 iš Čikagos
GRUODIS	
LIETUVA IR BELGIJA Naujų Metų kelionė, 14 dienų: 9 naktų Vilniuje, 1 Maskvoje, 2 Briuselyje	
Kelionė Nr. 129 gruodžio 29-sausio 11	\$1,599 iš Bostono ir Niujorko \$1,782 iš Čikagos

Ekskursijos į Palangą ir Klaipėdą su pernaktavimu kiekvienai grupei!

Baltic Tours patarnauja sudarant jūsų artimesiems dokumentus viešnagai pas jus.

Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradėdame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminaičiams Lietuvoje.

Platesnei informacijai ir kelionių lankstinukams kreiptis:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newtown, MA 02164
Tel.: (617) 965-8080

Positions Available

Hannibal Regional Healthcare System

A 125-bed acute care hospital serving Northeast Missouri has the following staff openings due to expansion of services:

REGISTERED NURSE: Positions are currently available on the Surgical Care Unit for the night shift; and in our Intensive Care Unit on both the evening and night shifts, also

EMERGENCY ROOM NURSES: on both evening and night shifts.

REGISTERED PHYSICAL THERAPIST

Hannibal (home of Mark Twain) is just minutes from Missouri's newest recreational lake and boasts an excellent school system, accredited 4-year private college with expanding programs and expanding industry and tourism.

We offer excellent salary and benefit programs and a challenging and exciting work environment.

Isn't it time for you to find out why you should be a part of our team?

For consideration send resume to:

Human Resources Department

Hannibal Regional Healthcare System
109 Virginia Street Hannibal, Missouri 63401

Equal Opportunity Employer

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS

— Broker — G.R.I. — C.R.A.

Adv. VYTAS MATAS

— teisinis patarėjas

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

IŠKILMĖS KULTŪRINIAME DARŽELYJE

Lietuvių kultūriniame darželyje rugsėjo 10 dieną 12 val., švenčiant mūsų Tautos šventę, įvyks iškilmingas dr. Vinco Kudirkos paminklo atidarymas.

Lietuvių kultūrinio darželio valdyba, radusi miesto sandėliuose originalų dr. Vinco Kudirkos biustą, nuvežė jį į Chicagą ir paprašė skulptorių Ramojo Mozoliauską padaryti biusto kopiją, kuri jau atvežta į Clevelandą, sutarkytas pedestalas.

Šiais metais, minint dr. Vinco Kudirkos devyniasdešimtąją mirties sukaktį ir jo įsteigtojo Varpo šimto metų sukaktį – labai prasmingai

bus pagerbtas didysis Lietuvių tautos atgimimo kovotojas.

Paminklo atidarymo iškilmėse kalbės Lietuvių kultūrinių darželių d-jos pirm. Vincas Apanius, Kultūrinių darželių federacijos pirm. Clay Herick, bus atliktas A. Balašaitienės montažas "Kudirka tautos žadintojas".

Visi kviečiami dalyvauti trumpoje programoje. Organizacijos prašomos atsiųsti atstovus su savo vėliavomis į dr. V. Kudirkos paminklo atidarymo iškilmes.

• **JUODOJO KASPINO** dienos demonstracija įvyksta šį trečiadienį, rugpiūčio 23 d. 12 val. Clevelando miesto centrinėje aikštėje, prie Old Stone bažnyčios. Demonstra-

ciją rengia Pabaltiečių komitetas, vadovaujamas esto Tomo Tabalkain. Kalbės Cuyahogos apskrities komisijonierius Timothy Hagan ir Pabaltiečių atstovai.

Lietuviai gali pasinaudoti autobusu, kuris lygiai 12 val. išvyks nuo Lietuvių namų ir po demonstracijos grįš atgal prie Lietuvių namų. Kelionė nieko nekainuoja.

• **CLEVELANDO KATALIKŲ** dioclezija paskelbė, kad nuo kitų mokslo metų pradžios (1990) sujungiamos Šv. Juozapo berniukų ir Villa Angela mergaičių gimnazijos. Abiejų gimnazijų moksleiviai bus įkurdinti Sv. Juozapo gimnazijos rūmuose. Villa Angela pastatai ir žemė greičiausiai bus parduoti.

Jungtinę beniuokų-mergaičių gimnaziją administruos Uršuliečių seselių ordinas.

Clevelando katalikų dioclezija pergyvena didelę mokyklų krizę. Daug mokyklų bus sujungtos, kitos uždarytos, kad būtų galima taupyti lėšas ir mokėti geresnes algas mokytojams.

Apie katalikų mokyklų sistemos krizę ilgą analizę parašė The Plain Dealer žurnaliste Zina Vyšniauskaitė. Jos straipsniai buvo paskelbti serijomis, o vėliau išleisti atskirai PD laida.

• **ŽALGIRO ŠAULIŲ KUOPA** Clevelande, OH, Dirvai paremti atsiuntė auką 25 dol. Ačiū.

• **BALYS STEPONIS**, Seven Hills, OH, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• **BRUTENIS IR IRENA VEITAI**, Milton, MA, atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **A. KALVAITIS**, Ormond Beach, FL, Dirvai paremti atsiuntė auką 30 dol. Ačiū.

HOMES FOR SALE

18817 Kewanee, 6 room single \$43,500

18805 Muskoka, 2 bedroom bungalow, 2 car garage, \$54,000,

18318 La Salle, 3 bedroom bungalow, near 'Our Lady'

GEORGE KNAUS REAL ESTATE
481-9300

(31-32)

Didelis susidomėjimas lietuviais pianistais

Roberto Cassadesus aštuntasis tarptautinis pianistų konkursas buvo užbaigtas šeštadienį, rugpiūčio 19 d., šešių finalistų soliniais koncertais, kurie vyko Clevelando muzikos instituto salėje. Konkursas susilaukė didelio susidomėjimo.

Pirmą kartą konkurso koncertus gausiai lankė ir Clevelando lietuviai, kadangi jame dalyvavo du pianistai iš Lietuvos – Eglė Janulevičiūtė ir Jurgis Karnavičius.

Domino lietuvius ir svarios teisėjų komisijos tarptautinio garso asmenybės. Dešimties teisėjų komisijoje buvo prof. Sulamita Aronovsky, kuri yra kilusi iš Lietuvos. Prof. S. Aronovsky pasveikino iš Lietuvos į konkursą atvykusius pianistus gražia lietuvių kalba. Ji taip pat ilgai kalbėjosi su pianiste Birute Smetonienė, kun. Gediminu Kijausku ir suteikė Tėvynės Garsų radiui įdomų pasikalbėjimą.

Teisėjų komisijos narė Sulamita Aronovsky iki 1971 metų gyveno Lietuvoje, dėstė fortepijoną Vilniaus valstybinėje konservatorijoje. Vėliau emigravo į Angliją ir dabar yra magistro klasės profesorė Royal Northern College of Music Londone.

Eglė Janulevičiūtė ir Jurgis Karnavičius buvo apgyvendinti Muzikos Instituto amerikiečių rėmėjų šeimose. Šiltai jais rūpinosi ir clevelandiečiai Liuda ir Vytenis Čiurlioniai, Birutė Smetonienė. Pagaliau kun. Gediminas Kijauskas su visa parapija surengė atsisveikinimo koncertą, kuris įvyko pirmadienį, rugpiūčio 21 d. Dievo Moti-

nos parapijos salėje. Nijolė Kersnauskaitė suredagavo dailų koncerto programos leidinį.

Eglė Janulevičiūtė ir Jurgis Karnavičius gerai skambino preliminariniame rate ir iš 46 dalyvavusių pianistų pateko į dvylikos pusfinalistų ratą.

Iš pastarųjų, Eglė Janulevičiūtė pateko į šešių finalistų ratą ir turėjo progos skambinti ne tik solo kūriniais, bet ir Beethoveno koncertą No. 1 su Clevelando simfonijos orkestru.

Rugpiūčio 19 d., šeštadienio naktį apie 11 val., teisėjų komisijos pirmininkas, pasaulinio garso pianistas Grant Johannesen paskelbė pirmojo prizo laimėtoją – Sergei Babajan iš Armenijos, USSR. Jam teko \$10,000 prizas ir dešimt koncertų angažamentai JAV ir Europoje.

Clevelando lietuviai labai džiaugiasi Lietuvos pianistų konkursiniais pasirodymais ir sekė jų kasdienį kopimą aukštyn. Linkime jiems kita proga pasiekti aukščiausią vietą ir didžiausią prizą. Jų asmenybės ir muzikinis talentas žavėjo ne tik lietuvius, bet ir amerikiečius. (js)

Train for careers in

• AIRLINES

• CRUISE LINES

• TRAVEL AGENCIES

HOME STUDY/RES. TRAINING

• FINANCIAL AID AVAIL.

• JOB PLACEMENT ASSIST.

1-800-327-7728

A.C.T. TRAVEL SCHOOL
Nat'l Hdqtrs, 4669 N. Fed. Hwy.
Pompano Bch. FL.

Taupa

Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais--ketvirtadieniais nuo 9:00--4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00--6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00--3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00--12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuošimčius Už:

Taupymo Skaitytas, Certifikatus, IRA, Čekių Skaityta, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:

Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui, Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks, Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens sąskaitytus, Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Klekvienu taupomoji sąskaita federalinės valdžios ***
apdrausta iki \$100,000.

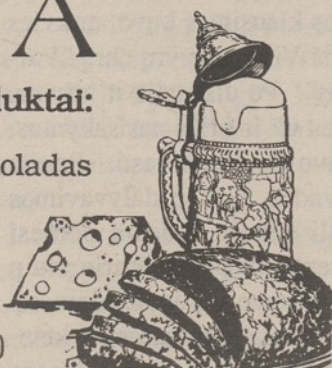
Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

P A T R I A

Aukštos kokybės europietiški produktai:

• Duona ir Pyragai
• Mėsos ir Sūriai
• Kava ir Arbata

• Saldainiai ir Šokoladas
• Vynas ir Alus
• Dovanos

Užtelkite šiandien.

794 E. 185th Street (Viena mylia į šiaurę nuo I-90)

Pirm. – Šešt. 9:00 iki 6:00. Sekmadienį uždaryta. (216) 531-6720

SUPERVISOR TOOL GRINDING

Progressive company with good benefits is currently seeking an individual to coordinate and supervise the daily operations of tool cutting/grinding. Successful candidate will supervise a 2-shift tooling grinding operation. Salary commensurate with experience. Company located in the Rio Grande Valley, 32 miles from Gulf Coast AND NO. SNOW BEACH, and 30 miles from OLD MEXICO. A congenial community pleasant living. Relocation cost offered.

SEND RESUME TO:

INSTRUMENTATION PRODUCTS, INC.
P. O. Box 2898, Harlingen, Texas 78551.

(29-31)

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

• **JAV SENATORIUS HESSE HELMS**, drauge su sen. Donald Riegle ir Dennis DeConcini įteikė Senatui paruoštą rezoliuciją Pabaltijo valstybių nepriklausomybės reikalui.

• **LIETUVOS SKAUTIJOS VADOVAI**, Vyr. Skautininkas Rimantas Ulevičius, LSB VSP Laimonas Daujotas, LSS VSP Monika Girčytė ir LSS Tarybos narė Lukrecija Malkevičienė, atvykę į Gintaro-Ažuolo Vadojų Mokyklos kursus VIII.5-12 d.d. Californijoje, trumpam sustoję Chicagoje, šiuo metu lanko Altanto Rajono stovyklą. Jie taip pat dalyvaus tenai įvykstančioje Gillvelistų suėigoje ir LSS Pirmijos posėdyje.

• **LIETUVOS SKAUTŲ VADOVŲ** paruošimo stovykloje, įvykusioje netoli Varenos, Dzūkijoje liepos 21-30 dienomis, dalyvavo LSS Vyr. Skautininkė Stefa Gedgaudienė. Ta proga ji paskirai susitiko su Kauno ir Vilniaus skautininkėmis bei kitais skautų veikėjais.

• **KORP! NEO-LITHUANIA** Vyr. Valdyba Dirvai paremti atsiuntė 250 dol. Ačiū.

• **LSS EUROPOS RAJONO** dr. Vinco Kudirkos vardo stovyklos dalyviai, viso 75, atsiuntė Dirvai ir jos skaitytojams sveikinimą.

Stovykla vyko Lietuvių Sodijoje Anglijoje, į kurią iš JAV buvo nuvykęs ir LSS Vyr. Skautininkas Gediminas Deveikis su žmona.

• **ALT S-GOS BOSTONO** Skyriaus valdyba, įsigijusiai Telefax aparato, Dirvai atsiuntė 1,233 dol. Ačiū.

• **V. ALEKSANDRŪNAS** Glendale, CA, Dirvai paremti atsiuntė auką 100 dol. Ačiū.

• **EMIL IR JULIA SINKIAI**, Santa Monica, CA, a.a. Edvino Balcerio atminimui pagerbti, atsiuntė Dirvai auką 50 dol. Ačiū.

• **BRONĖ MACIAUSKIENĖ**, Sunny Hills, FL, atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 75 dol. Ačiū.

• **JUOZAS BERNOTAS**, Union, NJ, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **VLADAS BAKŪNAS**, Los Angeles, CA, Dirvai paremti atsiuntė 20 dol. Ačiū.

Š.m. rugsėjo 16 d. sueina 5 metai, kaip netikėtai išėjo į Amžinybę mūsų brangus ir mylimas vyras, tėtis, tėvukas ir uošvis

A + A

JONAS MOCKUS

Šv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos š.m. rugsėjo 17 d. 9:30 val. Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje, Los Angeles, Ca.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti mūsų neužmirštamą JONĄ savo maldose.

Liūdesy like

Žmona
ir
Vaikai su Šeimomis

A + A

Majorui ALBINUI LEVECKIUI

Australijoje mirus, dukrai DALIAI, sūnui VYTAUTUI ir jų šeimoms, broliams ir visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Birutė Paprockienė

IŠKILMINGAS TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

rengiamas š.m. rugsėjo 17 d.
Jaunimo Centre, Chicagoje.

1. 11 val. ryto, mirusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimas ir vainiko padėjimas prie paminklo J.C. sodelyje. Iškilmių metu žodį tars Lietuvos gen. konsulas Vaclovas Kleiza.

2. Šventos Mišios Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Šventas Mišias celebruos kun. Antanas Saulaitis, Jezuitų provincionas. Pamokslą sakys Tėv. dr. Tomas Žiūraitis, O.P., Pentagono kapelionas. Giedos Dainavos ansamblis vadovaujamas Dariaus Polikaičio.

3. Paskaitą skaitys jaunosios kartos visuomenininkė Vida Jonušienė.

4. Meninėje dalyje dalyvauja solistė Audronė Gaižiūnienė – daina ir muzikas Alvydas Vasaitis – fortepionas.

Plačiosios Chicagos ir apylinkių lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti. Moterys ir mergaitės kviečiamos puoštis tautiniais rūbais.

Rengia Amerikos Lietuvių
Tautinė Sąjunga

PRADEDAMA RENGTIŠ DAINŲ ŠVENTE

VII-toj jungtinė Amerikos ir Kanados lietuvių Dainų šventė bus rengiama 1990 m. liepos 1 d. Chicagoje. Šventės rengimo komitetui vadovauja Vaslovas Momkus. Jau pradėti parengiamieji darbai.

Rugpiučio 7 d., pirmadienį, Jaunimo Centre Chicagoje, vyko repertuaro komisijos ir rengimo komiteto posėdžiai. Repertuaro sudarymo komisijai vadovauja Dalia Viskontienė iš Toronto. Be jos į komisiją įeina dar šie nariai: Rita Klirienė (Clevelandas), Jonas Govedas (Torontas), Faustas Strolia, Kazys Skaistgirys, Loreta Venclauskienė, Dalia Kučėnienė, Vaclovas Momkus ir Nijolė Pupienė – tautiniai šokiai (pastarieji visi iš Chicagos). Repertuaro klausimas yra labai svarbus, opus ir neatidėliotinas, kadangi reikia atspausdinti ir pradėti siuntinėti.

Užbaigus repertuaro reikalus, prasidėjo organizacinio komiteto posėdis. Organizacinis komitetas dar turi keletą neužpildytų pozicijų, bet jau einama prie galo. Lėšų telkimo kausimas bus labai opus ir aktualus reikalas, tad reikia rasti asmenį, kuris sugebėtų tai atlikti.

Šiame posėdyje svarbiausias klausimas buvo, ar kvies ti iš Vilniaus vyrų chorą "Varpas". Po diskusijų ir apsvačius už ir prieš pasisakymus, buvo nutarta kviesti. Prieita išvados, kad jų dalyvavimas gali sukelti didesnę dėmesį šventei tarpe tų, kurie šiaip jau šventei gal ir nesidomėtų. Ta proga būtų surengta keletas choro koncertų ir kitose vietovėse.

Taip pat buvo aptarti ir

šventės banketo rengimo reikalai. Kaip žinome, joks didesnis renginys be banketo apseiti negali, tad ir Dainų

šventė be jo neapstos. Tam reikalui yra užsakyta 1000 vietų restorano salė. Dabar telieka visiems vieningai į darbą ir talką įsijungti. (jž)

• **SIMAS PAULIUS**, Chicago, IL, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. ir rašo, kad nors jau ir būdamas jau 87 metų 'pažengęs jaunuolis', dar vis nepamirštąs laiku atnaujinti Dirvos prenumeratos. Dėkojame už dėmesį ir auką.

• **BRONIUS STRIKAITIS** Los Angeles, Ca, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **ANTANAS VAIVADA** McLean, VA, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **PETRAS BUCHAS**, Oak Lawn, IL, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **RAIMONDAS IR DALIA MIEŽELIAI**, Miami, FL, atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PADĖKA

Mūsų brangiai ir mylimai žmonai, mamytei ir senelei

A + A

JANINAI MAURUKIENEI

1989 m. gegužės 9 d. mirus, esame susilaukę šiose liūdesio dienose daug nuoširdumo ir užuojautos iš giminių, draugų ir pažįstamų. Esame visiems giliai dėkingi.

Šia proga nuoširdžią padėką reiškiame Miami, FL. Amerikos Lietuvių Klubui už su-ruoštą atsisveikinimo koplyčioje, Pauliui Leonui už atsisveikinimo pravedimą ir mielą išanginį žodį, dr. Vidai Tumasonienei už tartus atsisveikinimo žodžius Dantų Gydytojų Draugijos vardu, Petrui Griškeliui – Lietuvių Bendruomenės ir Juozui Gruzdui – BALFo vardu, chorui "Banga" ir vadovei muzikei Liaugminienei už pravestas giesmes. Ypatingą padėką reiškiame kun. dr. Vincui Andriuškai už pravedimą maldų ir jautrius atsisveikinimo žodžius.

Didžią padėką reiškiame kun. Viktorui Kriščiūnevičiui už atnašavimą šv. Mišių, pasakytą pamokslą ir atliktas apeigas kapinėse, Southfield, Mich.

Dėkojame Vidui Neverauskui už grojimą vargonais ir Benediktui Neverauskui už skaitymą ir patarnavimą šv. Mišiose.

Tariame širdingą ačiū visiems pagerbusiems velionę savo atsilankymu į koplyčią (Miami, FL), šv. Mišias ir palydėjimą į amžino poilsio vietą (Southfield, Mich).

Reiškiamo gilią padėką visiems už aukas šv. Mišioms, organizacijoms ir gėles.

Liekame nuoširdžiai dėkingi visiems išreiškusiems mums užuojautas žodžiu, laiškais, per spaudą ir radijo bangomis.

Didelis ačiū laidotuvių direktorei Jolandai Zaparackienei ir Algiui Zaparackui už rūpestingą ir nuoširdų laidotuvių patarnavimą.

Liūdentys

Vyras
ir
Dukterys su Šeimomis